

06.01- 4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu ve Karayolu Trafik Yönetmeliği

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, karayolu taşımacılık faaliyetlerini **ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek**; taşımacılık faaliyetlerinde **düzeni ve güvenliği sağlamak**; taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetleri için **mali yeterlilik, mesleki yeterlilik, mesleki saygınlık** ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların, gönderenlerin, yolcuların, çalışanların **haklarını, sorumluluklarını, yükümlülüklerini** tespit etmek; taşımacılık faaliyetlerinde istihdam edilenler ile taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerinin **niteliklerini belirlemek**; karayolu taşımalarının diğer taşıma sistemleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini, denetimini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Mali yeterlilik: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir işletmenin kurulmasını, sağlıklı yönetilmesini ve işletilmesini sağlamaya yönelik gerekli mali kaynaklara sahip olmayı,

Mesleki saygınlık: Ticari alanda ve karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi,

Mesleki yeterlilik: Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı ifade eder.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Kanunu'nun amaçlarından biri **değildir**?

- A. Taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliği sağlamak
- B. Kara yolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek
- C. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan taşıt, araç, gereç, yapı tesis vb. niteliklerini belirlemek
- D. Kara yollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak**

**YANLIŞ
CEVAP D**

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, **taşımacılık faaliyetlerinde yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.**

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- **Özel otomobillerle** ve bunların römorklarıyla yapılan ve **ticari olmayan** taşımalar,
- Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadî teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan ticari olmayan taşımalar
- **Lastik tekerlekli traktörlerle** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,
- İki, üç ve dört tekerlekli **motosikletlerle** yapılan ve **ticari olmayan** taşımalar,
- **Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne** ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

- Gerçek kişiler adına **hususî olarak** kayıt ve tescil edilmiş kamyonet cinsi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ve hem taşımanın hem de taşınan eşyanın **ticarî olmadığı** taşımalar,
- Altı dingilin üzerindeki lastik tekerlekli vinç veya **cenaze aracı** veya **ambulans** veya **naklen yayın aracı** olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla yapılan taşımalar,

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamı **dışındadır**?

A. Taşıma işleri komisyonculuğu

B. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

C. Kara yolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu taşımacılığı

D. Taşıma işleri organizatörlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

Taksi Durakları Ve Ticari Taksi Taşımacılık Esasları Yönetmeliği

Amaç : Belediyesi Sınırları içinde faaliyet gösteren taksi durakları ile yeni açılacak olan taksi duraklarının; çalışmalarının belli bir düzen içinde yapılmasının sağlanması, taşımacılık hizmetine muhatap olan yolcuların rahatlığı ve güvenliği ile şehir içi trafik güvenliğinin bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Kapsam: Belediye sınırları içinde İl Trafik Komisyonun veya UKOME Kurulunun uygun gördüğü yerde ve sayıda olmak kaydıyla, yolcu taşımacılığı yapmak üzere faaliyet gösteren İşletmecileri , mevcut taksi durakları ve yeni açılacak olan taksi duraklarını kapsar.

Yönetmeliğin Yasal Dayanağı: 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ,1608 Sayılı Kanun , 5326 sayılı kabahatler kanunu , 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Belediyelere verilen görev ve yetkileri bu yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamındaki faaliyetlerden **değildir**?

- A. Taşıma işleri organizatörlüğü
- B. Dağıtım işletmeciliği
- C. Taşıma işleri acenteliği
- D. Ticari taksi işletmeciliği**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Amaç:

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, can ve mal güvenliği yönünden; karayollarında trafik düzeninin sağlanması ve trafik güvenliğini ilgilendiren hususlarda alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Yönetmelikte düzenlenmesi işaret edilen ve gerekli görülen diğer hükümleri ve bunların uygulanmasına ait esas ve usulleri belirlemektir.

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Kapsam ve dayanak:

Madde 2- Bu Yönetmelik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa dayanılarak çıkarılmış ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde karayollarında ve aksine bir hüküm bulunmadıkça da, Kanunun 2 nci maddesinde sayılan yerlerde de uygulanmak üzere;

- **Trafikle ilgili kurallara ve bunların uygulanmasına,**
  - **Trafiğın düzenlenmesi ve denetimine,**
  - **Araçların tescili, teknik durumları, muayenelerine ve karayollarında sürülmeleri sırasında alınacak tedbirlere,**
  - **Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesine,**
  - **Karayolundan faydalananların hak ve yükümlülüklerine, eğitime,**
  - **Uygulayıcı kurul ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile işbirliği ve koordinasyon düzenine, Trafikle ilgili diğer hususlara,**
- İlişkin konulardaki esas, usul, şekil ve şartlara ait hükümleri kapsar.

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Hususi taşımacılık: Ticari amaçla olmamak üzere, sadece kendi esas iştiğal konusu ile ilgili eşya veya yolcu taşımacılığını ifade eder.

Karayolu Trafik Yönetmeliği, aşağıda verilen ifadelerden hangisini **kapsamaz**?

- A. Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesini
- B. Trafiğin düzenlenmesini ve denetimini
- C. Karayolundan faydalananların hak ve yükümlölüklerini
- D. Karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.02- Yetki Belgesi

Yetki Belgesi

4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur.

Yetki belgelerinin süresi

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği kapsamındaki **taşımacılıkla ilgili faaliyetlerin yapılabilmesi için alınması zorunlu olan belgenin adı nedir?**

A. Yetki Belgesi

B. Onay Belgesi

C. Taşıt Kartı

D. Yönetmelikte belirtilmiş olan sayıda ÜDY ve/veya ODY Belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki Belgesi

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları

MADDE 18 – (1) Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, yetki belgeleri iptal edilir.

Yetki Belgesi

Yetki belgelerinin yenilenmesi süreci

MADDE 19 –

(1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin **doksan gün öncesinden** itibaren Bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilirler.

Yetki Belgesi

Gerçek kişinin ölümü halinde yetki belgesinin durumu

MADDE 20 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-23/10/2012-28450)

(1) Gerçek kişinin ölüm tarihinin yetki belgesi geçerlilik süresinin bitim tarihinden önce veya 18 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yetki belgesi yenileme süresi içinde gerçekleşmiş olması kaydıyla;

a) **Ölen yetki belgesi sahibi gerçek kişinin kanuni mirasçuları veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu 1 yıl içinde Bakanlığa bildirmek zorundadırlar.**

b) 1 yıllık süre içinde bildirimde bulunan kanuni mirasçılar, yetki belgesi sahibi sıfatını devam ettirmek isterlerse, gerçek kişinin ölüm tarihinden başlamak üzere **2 yıl içinde durumlarını bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygun hale getirmek zorundadırlar.**

Yetki Belgesi

Geçici durdurma ve yetki belgesi iptali

MADDE 70 – (3) Yetki belgesi sahibine verilen ve kaldırılmamış olan uyardımların sayısının 150 adede ulaşması ve bu hususun tebliğini izleyen 15 gün içinde ödeme yapılarak uyardımların sayısının 150 adedinin altına düşürülmemesi halinde, ihlale konu olan yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu şekilde yetki belgesi kapsamında geçici olarak faaliyeti durdurulanların, gerekli ödemeyi yaparak uyardımların sayısını 150 adedin altına düşürmeleri halinde, yetki belgesi faaliyetlerine izin verilir.

Yetki Belgesi Alanların Faaliyete Başlamaları

8 Ocak 2018 de Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları

MADDE 18 –

(1) Yetki belgesi sahiplerinin, **yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.**

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, **yetki belgeleri iptal edilir.**

Karayolu Taşımacılık Kanunu

- **Cezalar**
- **İdarî para cezaları**
- **Madde 26 –**
- Bu Kanunun; a) 5 inci maddesine göre yetki belgesi almadan veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara bin Türk Lirası, (bu rakam 2023 yılı için 7.200 TL olarak güncellenmiştir) yetki belgesi olduğu halde taşıtını yetki belgesine kaydettirmeden kullananlara beş yüz Türk Lirası (bu rakam 2023 yılı için 2.372 TL olarak güncellenmiştir) **idari para cezası** verilir ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, yetki belgesi sahibi gerçek kişilerin **ölümü** halinde **kanuni mirasçıları** veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu **kaç ay içinde** bakanlığa bildirmek zorundadırlar?

A. 12 ay

B. 6 ay

C. 3 ay

D. 1 ay

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi** kaç yıldır?

- A. 2 yıl
- B. 3 yıl
- C. 5 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **yetki belgesi almadan** taşıma işinde faaliyette bulunanlara aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A. Para cezası

B. Hapis cezası

C. Hak mahrumiyeti

D. Trafikten men

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin verilmesinden itibaren, kaç ay içinde **faaliyete başlamak** zorundadır?

A. Yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır

B. 1 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

C. 6 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

D. 12 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

**DOĞRU
CEVAP A**

06.03- Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

MADDE 8 – (1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Taşımacılık Faaliyetlerinde Hizmetin Sürekliliği Ve Engellenemeyeceği

MADDE 10 – (1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imknsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıma hizmetlerinin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşımlar ekonomik ve seri şekilde gerçekleştirilir

B. Taşımacılar taşıma hizmetinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır

C. Taşımacılar, zorunlu hallerde dahi taşıma hizmetlerini yapmaktan kaçınamazlar

D. Taşımlar, diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.04- Yetki Belgesi Almanın Veya Yenilemenin Genel Şartları

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

MADDE 13 –

(1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

- a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları,
- c) Ticari olarak faaliyette bulunmak üzere, yetki belgesi talep eden veya yenilemek isteyenlerin mesleki saygınlığa sahip olmaları,

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

(2) Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili olarak;

a) Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına,

b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,

c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,

ç) Yol ve araç güvenliğine,

d) Çevrenin korunmasına,

e) Mesleki yeterlilik şartlarına,

uymak sureti ile mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekir.

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

(5) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen şekilde faaliyette bulunan şahısların mesleki saygınlıklarını kaybetmeleri halinde, bu şahısların faaliyette buldukları yetki belgesi sahiplerinin, bu durumun gerçekleştiği tarihten itibaren doksan gün içerisinde, durumlarını bu Yönetmeliğe uygun hale getirmemeleri halinde, durumun tespit edildiği tarihten itibaren yetki belgesi kapsamındaki faaliyetleri geçici olarak durdurulur. Bu şekilde faaliyeti geçici olarak durdurulan yetki belgesi sahiplerinin yeniden mesleki saygınlıklarını kazanmaları halinde faaliyetlerine izin verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince kara yolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili Yönetmelik kurallarına uyarak mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekmektedir.

Yukarıdaki bilgiye göre, yetki belgesi sahipleri aşağıdakilerden hangisine uymak zorunda **değildir**?

- A. Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına
- B. Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine
- C. Şoförlerin mesai saatleri dışındaki yaşam tarzına**
- D. Araçların ağırlık ve boyutlarına

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.05- Yetki Belgesi Sahiplerinin Ortak Yüklümlükleri

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

MADDE 40

(1) Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları; bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden, taşımacılar ile müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(2) Bir yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine sözleşmeli olarak kayıtlı taşıtların sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Bu fıkraya aykırı olarak faaliyet gösterilen taşıtın kayıtlı olduğu yetki belgesi sahibine **50 uyarma** verilir

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(3) A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri, seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(4) A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri, seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(5) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımalarını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyadı, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(6) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımalarını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senesinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(7) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

8) Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz. Yetki belgesi sahipleri, yaptıkları taşıma sözleşmelerine uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(9) Yetki belgesi sahipleri; eşya ve bagajları, teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybından, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şeklini muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından sorumludurlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine, zarar görenin tazmin hakkı saklı kalmak üzere **10 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(12) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlara ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın **bir katından daha fazla** beklemeyi gerektirmesi halinde, yetki belgesi sahibi, imkan olduğu takdirde bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak, aksi halde **yolcuyu güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek** veya yolcu ve eşyayı hareket noktasına **geri getirmekle** yükümlüdür. Bu gibi hallerde, yolcunun eşyası ile eşya sahibinin bütün hakları saklı olup, yetki belgesi sahipleri herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(15) Araç tescilinin yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren 5 işgününü aşmayan ve taşıma yapılmayan taşıtlar hariç olmak üzere, taşıt belgesine kaydedilmeyen taşıtlar, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde kullanılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(17) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(18) Yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan veya geçerli yetki belgesi olmadan, muhtevası bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunulamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

(19) Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrole ilgili bir tutanak düzenlenir

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(20) Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alanlardan;

a) K1 veya K3 yetki belgesi sahibi gerçek kişiler ile B3, C1, D3 veya K2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler haricindeki yetki belgesi sahipleri, firmalarında meydana gelen unvan, adres ve kişilere ilişkin değişiklikleri veya acentelik sözleşmelerindeki değişiklikleri ile sermaye şartını kaybedecek şekildeki sermaye azaltışlarını,

b) Yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı özmal taşıt/taşıtların; **kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması** veya benzer bir mücbir sebepten **dolayı iş göremez duruma gelmesi** ile plaka bilgisi, rengi, şasi numarası veya taşıt cinsine ilişkin değişiklikleri değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **doksan takvim günü** içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(23) Yetki belgesi sahipleri düzenledikleri yolcu taşıma bileti, taşıma sözleşmesi ve taşıma senedine bu Yönetmeliğe aykırı hüküm koyamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

- (27) Yetki belgesi sahipleri, çalıştırdıkları şoförlerinin;
- a) Altışar aylık süre ile yılda iki kez ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve ceza puanı 50 ve üzerinde olanların eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **idari para cezası** uygulanır.
- b) Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen özel mesleki yeterlilik kurslarından yılda en az 7 saat süreyle %70'i pratik ve %30'u ise teorik bölümden oluşan güvenli sürüş eğitimini almalarını sağlamakla yükümlüdürler. Bu fıkranın (a) bendine aykırı hareket edenlere, idari para cezası uygulanır. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(28) Yetki belgesi sahipleri, uygun niteliklere haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(30) Yetki belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(31) Yetki belgesi sahipleri, sayısal takograf kullanılması zorunlu olan ve yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunan taşıtları için sayısal takograf ünitelerindeki verileri, taşıtların trafiğe çıktığı tarihten itibaren 3'er aylık dönemler halinde elektronik ortamda arşivlemek ve bu veriyi takip eden ay Bakanlıkça belirlenen kart verme otoritesine göndermek zorundadır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(32) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan düzenleyici işlemlere uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Ancak, uluslararası taşımalara veya geçiş belgelerine yönelik Bakanlıkça yayımlanan alt düzenleyici işlemlere uymayan yetki belgesi sahipleri için bu fıkrayla belirlenmiş uyarma sayısı **10 katına kadar** arttırılabilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(33) Yetki belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve yardımcı personel ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergah mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(35) Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(37) Yetki belgesi sahipleri, taşıdııkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar.

(38) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(39) Yetki belgesi sahipleri, yolcu ve gönderilere ait bilgilerin **gizliliği ve güvenliğine ilişkin**; yolcu ve gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vurmaları, yolcunun bagajı veya gönderileri açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları, üçüncü kişilere bilgi vermeleri veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olmaları ile gönderileri zapt veya yok etmeleri yasaktır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

40) Yetki belgesi sahipleri, yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu, eşya ve kargoyu güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Kazadan Sonra Yapılan Yardım Faaliyetinin Sebep Olduğu Zararlardan Sorumluluk

KTK' nun 85/4 maddesi uyarınca, "İşleten ve araç işleticisi teşebbüs sahibi, hakimin takdirine göre kendi aracının katıldığı bir kazadan sonra yapılan yardım çalışmalarından dolayı yardım edenin maruz kaldığı zarardan da sorumlu tutulabilir. Ancak, bu durumda işletici teşebbüs sahibinin sorumlu kılınabilmesi için kazadan kendisinin sorumlu olması veya yardımın doğrudan doğruya kendisine veya araçta bulunanlara yahut kazaya taraf olan üçüncü kişilere yapılması gerekir".

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

B. Taşımacılar, acenteler ve taşıma işleri komisyoncularının bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumlu değildir

C. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

D. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

**YANLIŞ
CEVAP B**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alma, yolcuyu taahhüt ettiği yere kadar götürme yükümlülüğüne uygun **davranmayan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. Yetki belgesi iptal edilir

C. 50 uyarma verilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre düzenledikleri taşıma senedine bu Yönetmeliğe **aykırı hüküm koyan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre **yolcularla ilgili her türlü bilgiyi açığa vuran**, yolcunun bagajını açan, içlerinde ne olduğunu araştıran, üçüncü kişilere bilgi veren veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olan yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Taşıtlar trafikten men edilir
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP B**

Yetki belgesi sahipleri, hangi süreler içerisinde **sürücülerin ceza puanı** durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden **öğrenmek zorundadır?**

- A. Yılda bir kez
- B. İkişer aylık süre ile yılda altı kez
- C. Üçer aylık süre ile yılda dört kez
- D. Altışar aylık süre ile yılda iki kez**

**DOĞRU
CEVAP D**

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(41) Yetki belgesi sahipleri;

a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,

b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,

c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,

ç) Yol ve araç güvenliğine,

d) Çevrenin korunmasına,

ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(44) Yetki belgesi sahipleri, 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına aykırı olarak taşıma yapacak yabancı plakalı taşıtlara yük ve/veya yolcu veremez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir.

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletlen ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(48) Bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlık talimatlarına göre verilen süre içinde Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen yetki belgesi sahiplerinden aynı mahiyetteki bilgi ve belgeler **ikinci kez** istenilir. Buna rağmen istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir. Bu fıkra uygulanarak uyarma verilmesine rağmen, istenilen bilgi ve belgeleri göndermeyen yetki belgesi sahipleri hakkında, bu fıkra hükümleri **yeniden** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre Türkiye sınırları dâhilinde iki nokta arasında taşıma yapması yasak olan **yabancı plakalı** taşıtlara **yük veya yolcu veren** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi **uygulanır**?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. Taşıtlar trafikten men edilir
- C. 50 uyarma verilir**
- D. İdari para cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP C**

06.06- Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Acentelerin yüklümlülükleri

MADDE 42 –

(1) G ve F türü yetki belgesi sahipleri, adlarına bilet satışı veya taşıma senedi tanzim edecekleri yetki belgesi sahipleriyle, acentelik sözleşmesi yaparak bunları yetki belgelerine kayıt ettirmek zorundadırlar. G ve F türü yetki belgesi sahipleri, sadece sözleşme yaparak yetki belgelerine kayıt ettirdikleri yetki belgesi sahipleri adına iş ve işlem yapabilirler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(2) F türü yetki belgesi sahipleri, acenteliğini üstlendikleri;

a) **Tarifeli yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, taşımacı firmalarca Bakanlığa bildirilen ücret tarifesi, zaman tarifesi, taşıma güzergahı ve ara duraklara uygun olmayan yolcu bileti düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

b) **Tarifesiz yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, yolcu bileti veya yolcu bileti yerine geçebilecek herhangi bir belgeyi düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülükleri

M ve P türü yetki belgesi sahipleri; teslim aldıkları eşyayı, teslim aldıkları günden itibaren, **iliçi taşımalarda en geç 2 gün, yurtiçi taşımalarda en geç 3 gün, uluslararası taşımalarda ise en geç 15 gün içinde** taşımak ve bu süreler içinde teslimat şekline uygun olarak alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

MADDE 41 –

(1) Yolcu taşımacılığında komisyonculuk yapılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(4) Yolcu taşımacıları tarafından, taşıma sırasında yolcuya ikram edilen yiyecek ve içecek maddelerinin;

b) Ambalajlı olması ile sıcak servis yapılmaması zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlük ve Haklar

(6) Yolcu taşımacıları ve acenteleri, bilet satışı yaptıkları terminallerde ve çevresinde yolcuları yönlendirmek için personel istihdam edemez, çalıştıramaz ve bunlardan yararlanamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(7) Yolcu taşımacıları, şoförlerinin seyahat esnasında yolcularla veya personelle uzun süreli sohbet etmelerini ve ses ve görüntü cihazlarını yönetmelerini önlemek, yol ve seyir güvenliğini tehlikeye düşürmemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Seyahat esnasında ses ve görüntü cihazlarının yönetimi yardımcı personel tarafından yapılır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(9) Yetki belgesi sahiplerinin, sefere gönderdikleri taşıtları kullanan taşıt şoförü ve yolculara hizmet eden personel; trafiğin seyir ve güvenliğini tehlikeye düşürecek, yolcuları rahatsız edecek, genel ahlaka ve adaba aykırı tutum ve davranışlarda bulunamazlar. Bu fıkrada belirtilen personelin mesleki saygınlığını kaybetmesi halinde, bu personelin iş akdinin yetki belgesi sahibince fesh edilmesi zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **20 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(11) Yolcu taşımacılığı yetki belgesi sahipleri, taşıtlarında her 9 koltuk için en az 1 adet boyun korsesi bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

(13) Tarifeli yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Taşıma hatlarında belirlenen noktalar veya bu maddenin on ikinci fıkrasında belirtilen yerler dışında yolcu indirilip bildirilemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(14) **Grup yolcu taşımacılığında;** seyahatin başladığı veya bittiği nokta aynı olmak üzere, otomobil ile 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en az 1, 20 koltuk kapasitesinin üzerinde olan otobüslerde ise en az 2 kişiden oluşan ve otomobillerde sadece 1, 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en fazla 3, 20 ile 30 arasında koltuk kapasitesine sahip otobüslerde en fazla 5, 30 koltuk ve üzeri koltuk kapasitesine sahip otobüslerde ise en fazla 6 grup yolcunun taşınması yapılabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(18) Yolcu taşımacılığı faaliyeti yürütmek üzere yetki belgesi alanlar, seyahate başlamadan önce taşıt içerisinde emniyet kemeri kullanım zorunluluğuna ilişkin sesli veya görüntülü olarak yolcuları bilgilendirmek zorundadır. Bakanlık söz konusu bilgilendirmenin içeriğine ilişkin ayrıca düzenleme yapabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre B2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı şoförü dâhil 22 koltuk kapasitesine sahip taşıtta **en fazla kaç farklı grup yolcu** taşınabilir?

- A. 3
- B. 5**
- C. 6
- D. 4

**DOĞRU
CEVAP B**

06.07- Gönderenin Ve Yolcuların Sorumluluğu

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Gönderenin ve yolcuların sorumluluğu

(2) Gönderen; eşyanın cinsi, miktarı, nitelikleri, istifleme şekli, kalkış ve varış noktası, alıcının adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgileri gibi diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak yetki belgesi sahibine bildirmek zorundadır. Yanlış ve eksik bildirimlerden doğacak sorumluluk **gönderene** aittir. Yetki belgesi sahibi, gönderenin bildirmek zorunda olduğu bilgileri vermemesi halinde taşımayı **yapmaz**. Taşımayı **yaparsa, sorumluluk yetki belgesi sahibine** ait olur.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

(3) Gönderen; bulundurulması, satılması, sevk edilmesi ve ticareti **yasak olan** bir eşyayı veya kargoyu gönderemez, yetki belgesi sahipleri de bunu taşıyamaz. Aykırı hareket halinde gönderen ve yetki belgesi sahibi sorumlu olur.

(6) Yolcular seyahat süresince **yolcu taşıma biletlerini yanlarında bulundurmak** zorundadırlar.

(7) Gönderenler ve yolcular taşımacının **güvenlik yönünden** almış olduğu tedbirlere uyarlar, aksi halde doğacak sonuçlardan sorumlu olurlar.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenlenen taşımacının sorumluluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır
- B. Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz
- C. Taşımacı eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur
- D. Gönderenler taşımacı tarafından konulan her kurala uymak zorundadırlar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.08- Sigorta Yaptırma Zorunluluğu

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Sigorta yaptıırma zorunluluğu

MADDE 47 –

(1) Yolcu taşııımlarında, yetki belgesi sahipleri; yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için, bu Yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları yaptıırmak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Yapılması zorunlu sigortalar

MADDE 48 –

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; 2918 sayılı Kanunda tanımlanan **zorunlu mali sorumluluk sigortası** ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan **karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası** yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Sigortasız taşıma yapılamayacağı

MADDE 49 –

(1) Bu Yönetmelik kapsamında yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunacaklar, zorunlu mali sorumluluk sigortası ve karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası bulunmayan taşıtlarını sefere çıkaramazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sigortaları olmayan taşıtların terminallerden çıkışlarına ve trafiğe katılmalarına yetkili görevliler tarafından izin verilmez.

Yolcu taşımalarında, duraklamalar dâhil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan **seyahati süresince** meydana gelebilecek bir **kaza nedeniyle yolcunun** bedeni zarara uğraması veya ölümü ya da eşyasının zarara uğramasından doğan **sorumluluklarını sigorta ettirmek** kimin sorumluluğundadır?

A. Gönderenin

B. Yetki belgesi sahiplerinin

C. Sürücünün

D. Alıcının

**DOĞRU
CEVAP B**

06.09- Denetim ve Tutanaklar

Denetim ve Tutanaklar

Denetimle görevli ve yetkili kuruluşlar

MADDE 65 –

(1) Bakanlık, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, terminallerdeki belediye zabıta birimleri, Kanun ve bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri doğrudan yerine getirir ve kullanırlar.

Denetim ve Tutanaklar

Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar ve bunlarla ilgili hususlar

MADDE 66 –

(1) Kanunda yazılı idarî para cezalarını uygulamaya Kanununun 27. maddesinde belirtilen kişiler yetkilidir.

Denetim ve Tutanaklar

(2) İhlal tespit tutanağı düzenleyebilecek personel aşağıda sayılmıştır:

a) Bakanlıkça yetkili kılınmış;

1) Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü personeli.

2) Bakanlık Bölge Müdürlükleri personeli.

b) Trafik polisi ve zabıtası.

c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.

ç) Ticaret Bakanlığının sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri.

d) Terminallerde görevli belediye zabıtası.

Denetim ve Tutanaklar

(3) 213 sayılı Kanun uyarınca inceleme ve yoklama yapmaya yetkili olanlar, yaptıkları/yapacakları inceleme ve yoklamalarda, bu Yönetmelikte yer alan kurallara aykırı olarak yapılmış bir faaliyete istinaden düzenlenmiş fatura veya fatura yerine geçen belge tespit etmeleri halinde; ilgililer hakkında Kanunun öngördüğü idari para cezalarının uygulanmasını teminen bu durumu Bakanlığa bildirmekle görevlidirler.

Denetim ve Tutanaklar

(4) Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar, Kanun ve bu Yönetmelik esaslarına göre denetim görevlerini yerine getirmek ve denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(5) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili idari ve adli mercilere bildirir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi **yoktur?**

- A. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri
- B. Terminallerde görevli belediye zabıtası
- C. Sahil güvenlik personeli**
- D. Trafik polisi ve zabıtası

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.10- Taşıma Sözleşmesi, Taşıma Sözleşmeleri ve Sözleşmeli Taşıtlar

TAŞIMA SÖZLEŞMESİ

- Tarifersiz yolcu taşımalarında **taşıma sözleşmesi** yapılması zorunludur.
- Taşıma sözleşmelerinde, akit tarafların adı, soyadı veya unvanları, kalkış ve varış yeri, taşıma güzergâhı, taşımanın yapılacağı gün/günler ve saat/saatler, taşınacak yolcu sayısı, taşıma ücretinin belirtilmesi ve her seferde **taşınan yolcuların numaralandırılmış oturma yerlerine göre düzenlenmiş yolcu isim listesinin** bulunması zorunludur.

TAŞIMA SÖZLEŞMESİ

- Yolcular için ayrılmış **oturma yerlerinin numaralandırılması** zorunludur.
- Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış **oturma yerlerinin dışında yolcu taşınamaz.**
- **TARİFELİ** yolcu taşımaları **BİLETSİZ**, **TARİFESİZ** yolcu taşımaları **TAŞIMA SÖZLEŞMESİZ**, yapılamaz.
- **Biletsiz veya taşıma sözleşmesiz yolcu taşımacılığı, taşıma senetsiz eşya taşınması yapan taşımacılara idari para cezası verilir.**

Sözleşmeli taşıtlar için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ MADDE 27 –

(1) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin; tarafları ve imzalarını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

(2) Taşıtların sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin asgari bedellerinin günün ekonomik şartlarına uygun olması zorunludur. **Asgari sözleşme tutarları Bakanlıkça her yılın Aralık ayı içinde belirlenir ve müteakip yılın başından itibaren uygulanır.**

(3) Birinci ve ikinci fıkralara uygun olmayan sözleşmeler reddedilir.

TAŞIMA SÖZLEŞMELERİ

Taşıma Sözleşmesi Nedir?

Incoterms kuralları çerçevesinde taraflar arasında yapılan ve nakliyecinin malı ücret karşılığında bir yerden başka bir yere taşımayı üstlendiği sözleşmedir.

Taşıma işleri ve taşıma sözleşmeleri Ticaret Kanununun dördüncü kitabında düzenlenmiş olup yolcu taşıma ve yük taşıma olarak iki tiptir. Karayoluyla eşya taşıma sözleşmesi, hukukî niteliği itibariyle, tipik, ivazlı, iki tarafa borç yükleyen ve karşılıklı rızaya dayanan bir sözleşmedir. Eşya taşıma sözleşmesi, iş görme amacı güden sözleşmelerden olup, vekâlet ve hizmet sözleşmelerinden ayrılır. Taşıma sözleşmesi niteliği, kuruluşu ve sona ermesi yönünden eser sözleşmesine benzemekteyse de eser sözleşmesi değildir.

TAŞIMA SÖZLEŞMELERİ

Taşıma sözleşmelerinde içerik ve biçim olarak, taraflar, taşınacak mal ile ilgili bilgiler, paket adedi, brüt ağırlığı, taŐıyacak araç, yükleme ve boşaltma yeri ve yükleme tarihi bulunur.

Karayolu Taşıma yönetmeliğine göre **tarifersiz yolcu taşımacılığında**, belge sahibi ile taşımayı yaptıran veya taşınan grup arasında **imzalanan sözleşmeye** ne ad verilir?

- A. Elektronik taşıt sözleşmesi
- B. Taşıma sözleşmesi**
- C. Kamu hizmeti sözleşmesi
- D. Paket tur sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan **sözleşmelerin asgari tutarları**, aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

- A. Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- C. Hazine Müsteşarlığı
- D. Gelir İdaresi Başkanlığı

**DOĞRU
CEVAP B**

06.11- Geçiş cretleri

Geçiş ücretleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Geçiş ücretleri

MADDE 69 – (1) Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere yabancı plakalı taşıtlardan, Euro veya karşılığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değeri ilan edilen değiştirilebilir döviz veya Türk Lirası olarak geçiş ücreti alınır.

(2) Köprü, tünel ve otoyol ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya/kargo ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri bu geçiş ücretlerine dâhil değildir.

Geçiş ücretleri

(3) Bakanlık, geçiş ücretlerini tespit etmeye, arttırmaya, indirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu ücretlerin tahakkuk ve tahsili sınır kapılarındaki Bakanlık birimine bağlı muhasebe yetkilisi mutemetlerince veya Maliye Bakanlığınca yapılır.

(5) Türkiye'ye giriş gümrük kapılarında ödenmesi gereken geçiş ücretlerinin ödenmediği veya eksik ödendiğinin tespiti halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen ücretler üç katı olarak alınır.

Geçiş ücretleri

(6) Bu madde kapsamındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler ile geçiş ücretleri, Bakanlık tarafından hazırlanarak Resmî Gazete'de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

(7) Türkiye'nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

Arkadaşlar SRC derslerinde kanun deyince **4925 sayılı karayolu taşımacılık kanununu**, bakanlık deyince bu kanunu çıkartan **T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**' ni anlıyoruz.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na göre geçiş ücretlerini tespit etmeye, artırmaya, indirmeye veya kaldırmaya **hangi bakanlık** yetkilidir?

- A. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- B. Maliye ve Hazine Bakanlığı
- C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- D. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP A**

06.12- Taşıt Kartı

Taşıt Kartı;

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında ücret karşılığı bir başka ifadeyle ticari olarak yapılan taşımalarda, taşıma yapan firmalar yetki belgesi alırlar.

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.

Taşıt belgesi: Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren, yetki belgesinden ayrı ve yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi,

Taşıt Kartı;

Taşıt kartı: Bir taşıtın yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belgeyi ifade eder.

Taşıt kartının aslı araçlarda zorunlu olarak bulundurulması gereken bir belgedir.

Taşıt Kartı;

Ancak taşıt kartlarının geçerlilik süresi yetki belgesi geçerlilik süresi kadardır. Yetki belgesinin geçerlilik süresi dolduğunda taşıt kartının geçerlilik süresi de sona ermiş olur.

Taşıt kartları düzenlenirken, taşıt kartına, yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü ve numarası, taşıt kartının geçerlilik süresi, taşıtın markası, cinsi, modeli, plakası ve rengi yazılır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi taşıt kartlarına yazılması zorunlu bilgilerden **değildir**?

- A. Taşıtın şasi numarası**
- B. Taşıtın plakası
- C. Taşıtın markası
- D. Taşıtın rengi

**YANLIŞ
CEVAP A**

Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların **niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren**, yetki belgesinden ayrı, yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeye ne ad verilir?

- A. Yetki belgesi
- B. Tescil belgesi
- C. Taşıt belgesi**
- D. Trafik belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A. Taşımacılar taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınamazlar
- B. Taşımacılar taşıma hizmetlerinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımalar diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez
- D. Taşıt kartının araçlarda bulundurulma zorunluluğu yoktur**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.13- Belge Türleri ve Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- SRC1 Uluslararası yolcu taşımacılığı
- SRC2 Yurtiçi yolcu taşımacılığı
- SRC3 Uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- SRC4 Yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı
- SRC5 Tehlikeli madde taşımacılığı olarak düzenlenir ve verilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC1 türü belge sahibi olanlar, SRC2 belge türünü,
SRC3 türü belge sahibi olanlar, SRC4 belge türünü, almış kabul edilir.

SRC5 tehlikeli madde taşımacılığı belgesini alabilmek için SRC 3 veya SRC 4'ü almış olmak gerekir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu

Madde 5

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde mesleki yeterlilik belgesi olmadığı anlaşılan kişiler hakkında Kanununun 26 ncı maddesinin (k) bendinde belirtilen idari para cezası uygulanır.

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi Almanın Şartları,

Madde 15

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi alabilmek için;

- Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları,
- Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş olmaları,

Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yetki Belgesi Almanın Şartları,

- Kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet, Terörle Mücadele Kanunu ile Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununa giren suçlardan **hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü bulunmamak**, ticari alanda ve mesleğın icrası ile ilgili konularda **kötü Őöhret sahibi olmamak suretiyle mesleki saygınlığa sahip olmaları** gerekmektedir.

Mesleki Yeterlilik Belgesinin İptali

Madde 47

- Ölüm veya vatandaşlık kaydının silinmesi,
- 15 inci maddedeki şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi,
- Sürücüler için 65 yaşının doldurulması, hallerinde iptal edilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Mesleki yeterlilik: Mesleğin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı,

Mesleki saygınlık: Ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda kötü şöhret sahibi olmamayı,

Mesleki yeterlilik eğitimi: KTY kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir mesleki yeterliliğin kazandırılması amacıyla verilecek eğitimi,

Mesleki yeterlilik belgesi: Bu Yönetmelikte öngörölen ve kişilerde mesleki yeterliliğin bulunduğunu gösteren belgeyi,

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Üst düzey yönetici (ÜDY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bunların tamamını fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişileri,

Orta düzey yönetici (ODY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişileri,
ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

Üst Düzey Yönetici ÜDY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ÜDY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ÜDY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ÜDY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ÜDY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Orta Düzey Yönetici ODY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ODY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ODY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ODY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ODY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Yurt içinde eşya-kargo taşımacılığı yapan bir aracı kullanan şoförün alması gereken mesleki yeterlilik belgesi hangisidir?

- A. SRC-1
- B. SRC-2
- C. SRC-3
- D. SRC-4**

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık faaliyetleri mesleki yeterlilik eğitimi yönetmeliğine göre mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde bu belgeyi **almadığı anlaşılan kişiler hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası

B. Uyarma

C. Geçici durdurma

D. İptal

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi mesleki yeterlilik belgesinin **iptalini gerektiren** hallerden biri **değildir?**

- A. Belge sahibinin vatandaşlıktan çıkarılması
- B. Belge sahibinin mesleki saygınlığını kaybetmesi
- C. Belge sahibinin 60 yaşını doldurması**
- D. Belge sahibinin ölümlü

**YANLIş
CEVAP C**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek ve/veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek **sürekli ve etkin bir şekilde yöneten** yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişilere **ne ad verilir?**

- A. Alt düzey yönetici
- B. Orta düzey yönetici
- C. Üst düzey yönetici**
- D. CEO

**DOĞRU
CEVAP C**

06.14- Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

- Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları,
- İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları(SRC),
- Büyük otobüs kullananlarının 24 yaşından gün almış olmaları,
- 66 yaşından gün almamış olmaları,
- Bedeni ve psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu yetkili sağlık kuruluşlarından her beş yılda bir almaları,

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

- Tehlikeli madde taşıyan taşıtları kullananlarının, ilgili mevzuatın öngördüğü eğitimi aldığını gösteren belgeye sahip olmaları,
- **Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları şarttır.**

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları

MADDE 33 – (1) Taşıma işlerinde istihdam edilenler aşağıdaki hak ve sorumluluklara sahiptir:

- a) Taşıma işlerinde istihdam edilenler hizmet akdine tabidir. Hizmet akdi yapılmadan personel istihdam edilemez.
- b) Yetki belgesi sahipleri, çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını zamanında ve tam olarak vermek zorundadırlar.

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları

c) Taşıma işlerinde istihdam edilenler üstlendikleri hizmetle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar. İşyeri ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecek fiil ve eylemlerde bulunamazlar. Bu fıkranın (a) veya (b) bentlerine uymayan yetki belgesi sahiplerine **3'er uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin kaç yaşından gün almamış olmaları şarttır?

- A. 55
- B. 56
- C. 65
- D. 66**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre aşağıdakilerden hangisi **şoförlerde aranacak** nitelik ve şartlardan **değildir**?

- A. İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları
- B. Büyük otobüs kullanacakların 22 yaşından gün almış olmaları**
- C. Taşıtın niteliğine uygun sürücü belgesine sahip olmaları
- D. Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.15- Tarifeli ve Tarifesiz Yolcu Taşıma

- **Kalkış noktası** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yeri,
- **Variş noktası** : Yolcu bileti veya taşıma senesinde gösterilen, yolcu veya eşyanın götürölmek istendiği yeri,
- **Yolcu** : Taşıtı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında taşıtta bulunan kişileri,

- **Yolcu bileti** : Yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren, yönetmelikte öngörülen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu belgeyi,
- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini ifade eder.
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

- **Ara durak:** Tarifeli yolcu taşımacılığında, kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan, yolcuların asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirilip bindirilen yeri,
- **Şube:** Bir yetki belgesi sahibinin ticaret siciline tescil edilmiş merkezi işyeri adresi dışındaki faaliyetiyle ilgili ticaret siciline tescil edilmiş birimini,
- **Yolcu terminali:** Bu Yönetmelikle belirlenen özellikleri haiz ve şehirlerarası, yurtiçi ve uluslararası yolcu taşımacıları ve/veya acenteleri ile bunların yolcularına hizmet veren yapı veya tesisi ifade eder.

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA

Tarifeli yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli yolcu taşımalarını** ifade eder.

Zaman tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Zaman tarifesi olarak tanımlanır

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA

Ücret tarifesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Ücret tarifesi olarak tanımlanır. Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur. Aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

Düzenli sefer: Belirli bir zaman ve ücret tarifesine göre, tespit edilmiş bir güzergâhta önceden açıklanmış yerleşme birimleri arasında yapılan taşımaları ifade eder,

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA

Tarifesiz yolcu taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenmeksizin; grup yolcu durumuna göre **arızı veya mekik sefer** düzenlenerek yapılan düzensiz yolcu taşımalarını ifade eder.

Arızî sefer: Aynı taşıtla bütün güzergâh boyunca aynı yolcu grubunun taşınması ve kalkış noktasına geri getirilmesi şeklindeki kapalı kapı seferleri ile gidişi dolu, dönüşü boş veya gidişi boş, dönüşü dolu seferleri,

Mekik sefer: Birden fazla gidiş ve dönüş seferinde aynı kalkış yerinden aynı varış yerine önceden gruplandırılmış yolcuların taşınmasını ifade eder.

TARİFELİ VE TARİFESİZ YOLCU TAŞIMA

Hat Çizelgesi : Tarifeli yolcu taşımacılığı yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı taşıma hattını ve/veya taşıma güzergahını gösteren belge Hat çizelgesi olarak tanımlanır.

Taşıma Hattı (Taşıma Güzergahı): Taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dahil takip edilen yolu ifade eder.

Zaman ve Ücret Tarifesi

- Taşımacılar zaman tarifelerine uymak ve tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmamak zorundadırlar.
- Ücret ve zaman tarifesi düzenlemeyenlere veya ücret ve zaman tarifelerine uymayanlara veya değişik ücret ve zaman tarifeleri uygulayanlara, ücret ve zaman tarifelerini görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde bulundurmamalarına **idari para cezası verilir** ve aynı kabahat için 48 saat geçmeden ikinci bir ceza verilmez.

Sorumluluk, Yüklümlülük ve Haklar

Tarifeli olarak faaliyet gösterecek A1, B1 ve D1 yetki belgesi sahipleri ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, belirlenmiş olan ve hat çizelgesinde kayıtlı taşıma hattı ve/veya taşıma güzergahına yasal mücbir sebepler dışında uymak zorundadır. Bakanlıkça düzenlenecek hat çizelgesi elektronik belge olarak da düzenlenebilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Seyahat Acentaları Ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- **Bakanlık:** Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- **Paket tur:** Seyahat acentesi tarafından önceden belirlenmiş bir program kapsamında; ulaştırma, konaklama ve bunlara yardımcı sayılmayan diğer turistik hizmetlerin en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve **hizmeti yirmi dört saatten uzun bir süreyi kapsayan** veya gecelik konaklamayı içeren, düzenlenen ticarî faaliyeti,

Seyahat Acentaları Ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu

- **Tur:** Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanıtma ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dahil olduğu **tek bir fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmi dört saatten kısa bir süreyi kapsayan** ticarî faaliyeti ifade eder.

Yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunanların yükümlülükleri

- **Madde 41 (14)**
- Grup yolcu taşımacılığında; seyahatin başladığı veya bittiği nokta aynı olmak üzere, otomobil ile 20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en az 1, 20 koltuk kapasitesinin üzerinde olan otobüslerde ise en az 2 kişiden oluşan ve otomobillerde sadece 1, **20 koltuk kapasitesine kadar olan otobüslerde en fazla 3, 20 ile 30 arasında koltuk kapasitesine sahip otobüslerde en fazla 5, 30 koltuk ve üzeri koltuk kapasitesine sahip otobüslerde ise en fazla 6 grup yolcunun taşınması yapılabilir.** Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre tarifeli yolcu taşımacılığında kalkış noktası ile varış noktası arasında bulunan yolcuların **asgari ihtiyaçlarının karşılandığı ve yolcu indirip bindirilen yere** ne ad verilir?

- A. Terminal
- B. Mola yeri
- C. Ara durak**
- D. Şube

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli yolcu taşımalarına** ne ad verilir?

- A. Tarifeli yolcu taşıma**
- B. Taşıma İşleri organizatörlüğü
- C. Grup yolcu taşıma
- D. Tarifesiz yolcu taşıma

**DOĞRU
CEVAP A**

4925 sayılı Karayolu Taşıma kanununa göre **birden fazla gidiş ve dönüş seferinde** aynı kalkış yerinden aynı varış yerine önceden gruplandırılmış yolcuların taşınmasına ne ad verilir?

A. Mekik sefer

B. Arızı sefer

C. Düzenli sefer

D. Şehirlerarası taşıma

**DOĞRU
CEVAP A**

Aynı taşıtla bütün güzergâh boyunca aynı yolcu grubunun taşınması ve kalkış noktasına geri getirilmesi şeklindeki kapalı kapı seferleri ile gidişi dolu, dönüşü boş veya gidişi boş, dönüşü dolu taşımacılık şekli aşağıdakilerden hangisidir?

A. Arızı sefer

B. Şehirlerarası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Mekik sefer

**DOĞRU
CEVAP A**

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **ücret ve zaman tarifelerini** görülebilecek şekilde işyeri, terminal ve bilet satış yerlerinde **bulundurmayanlar** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Geçici durdurma cezası verilir
- B. Yetki belgesi iptal edilir
- C. 50 uyarma verilir
- D. İdari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Türkiye'nin tarihi, doğal, kültürel, turistik değerlerinden en az birini tanııtma ve ulaştırmayı birlikte kapsayan, bu hizmetlerin dâhil olduğu tek bir fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti **yirmi dört saatten kısa** süreyi kapsayan ticarî faaliyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Dış turizm
- B. Turizm
- C. Tur**
- D. İç turizm

**DOĞRU
CEVAP C**

06.16- Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar Madde 24

Bu Yönetmelik kapsamındaki taşımalarda kullanılacak ve yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek veya asgari kapasite hesabında değerlendirilecek taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

A türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kamu kurumları için düzenleneceklerde 8 diğerlerinde 6 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller kaydedilir.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

B türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

B1 yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek otobüs cinsi taşıtların, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip olması şarttır.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

C türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

C1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.

C2 ve C3 yetki belgeleri için asgari **kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.**

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

D türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

D1, D2 ve D3 Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince 15 yaşından büyük olmaması şarttır.

D1 yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek otobüs cinsi taşıtların, şoförü dahil en az 25 koltuk kapasitesine sahip olması şarttır.

D3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine ticari veya hususi otobüsler kaydedilir.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

K türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

- K1 ve K3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi için sağlanması gereken asgari kapasite hesabında, finansal kiralama sözleşmesi veya uzun süreli kiralama sözleşmesi yoluyla temin edilen taşıtlar da dikkate alınır.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

L türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

L1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet **süresince 20 yaşından büyük olmaması şarttır.**

L2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

L2 yetki belgesi için asgari kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

M türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

N türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

N1 ve N2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **20 yaşından büyük olmaması şarttır.**

Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları Nelerdir?

P türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

Taşıtlarla ilgili diğer hususlar:

- c) Taşıtların yaşı, araç tescil belgesi kayıtlarındaki model yılından sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.
- ç) Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranmaz.
- d) İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi şarttır.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

e) Asgari kapasitenin hesaplanmasında tonaj değerleri belirlenirken sadece motorlu taşıtlar dikkate alınır. Çekici cinsi taşıtlardan katar ağırlığı 40 tondan fazla olanların katar ağırlıkları 40 ton, kamyon cinsi taşıtlardan azami yüklü ağırlığı 32 tondan fazla olanların azami yüklü ağırlıkları 32 ton, kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıklarının tamamı kabul edilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

f) Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır. Ancak, açık olarak taşınması zorunlu olan eşya, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenerek ve bağlanarak taşınabilir. **Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.**

g) Taşıtların bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlara uygun olup olmadığı Emniyet Genel Müdürlüğü araç tescil kayıtlarından elektronik ortamda temin edilecek bilgilere göre tespit edilir. Bakanlık, gerek görmesi halinde araç tescil belgesi, taşıtın fabrika imalatı, varsa tadilatı ile ilgili teknik özellikleri hakkında ayrıca bilgi ve belge isteyebilir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

- ğ) Konteyner, oto, sac rulo ve benzeri eşya taşımalarında kullanılan taşıtların taşınan yüke uygun olması şarttır.
- h) Taşıma kapasitesi, ağırlık ve gabari hususlarında ilgili diğer mevzuat hükümleri esas alınır.
- ı) Yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların, taşıt tescil belgesindeki **kullanım amaçlarının**, yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yolcu nakli; eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yük nakli olarak tescil edilmesi zorunludur. Bu bentle ilgili hususlar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

- i) Yolcu taşımaya mahsus taşıtlara ilişkin, bu Yönetmelikte belirlenmiş olan koltuk sayılarında, şoför bu sayıya dahil edilir.
- j) Uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kullanılacak otomobil cinsi taşıtlar **8 yaşından büyük olamaz.**
- k) B3, C1, D3, K2, M ve P türü yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlar hariç olmak üzere, diğer yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların kullanım amacının ticari olması zorunludur. Ancak, resmi olarak kayıt ve tescil edilmiş taşıtlar için bu şart aranmaz.

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar

1) A1 ve A2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı taşıtlar hariç olmak üzere, yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılacak taşıtlarda, 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik ekinde belirtilen standartlara uygun, iç ve dış kamera ile en az yedi gün süreli kayıt yapabilen kayıt cihazı bulundurulması zorunludur.

Bu bentle ilgili Bakanlıkça ayrıca düzenleme yapılabilir.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Asgari kapasite: Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alan/alacak olan gerçek kişinin kendi adına, tüzel kişiliklerin ise tüzel kişilik adına kayıt ve tescil edilmiş ve bu Yönetmelikle belirlenmiş nitelikleri haiz, asgari olarak sahip olmaları gereken; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıkları toplamalarını ifade eder.

Atıl kapasite: Karayolu taşımacılık piyasasında, taşıt veya işletmeci sayısı bakımından, talebe göre arzın fazla olmasını ifade eder.

Taşıma kapasitesi (taşıma sınırı): Bir aracın teknik olarak güvenle taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısını

Özmal taşıt: Araç tescil belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı taşıtı ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımaları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi gerekir.
- B. Asgari kapasitenin hesaplanmasında çekici sayısı kadar römork ve/veya yarı römorklar dikkate alınır.
- C. Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranır**
- D. Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır

**YANLIŞ
CEVAP C**

Karayolu taşıma yönetmeliğine göre **asgari olarak sahip olmaları gereken**; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların **azami yüklü ağırlıkları toplamlarına** ne ad verilir?

- A. Taşıma sınırı
- B. Atıl kapasite
- C. Asgari kapasite**
- D. Taşıma kapasitesi

**DOĞRU
CEVAP C**

06.17- Taşımacılık Türleri

Taşımacılık Türleri

şehir içi taşıma : Yolcu, eşya veya yüklerin belli bir şehirde kendi içinde başka bir noktaya taşınmalarını

şehirlerarası taşıma : Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları,

Uluslararası taşıma : Türkiye'den veya Türkiye'ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye'ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları

Taşımacılık Türleri

Transit taşıma: Herhangi bir ülkede başlayan ve en az bir ülke toprakları üzerinden geçtikten sonra bir başka ülkede sona eren, başlama ve sona erme ülkeleri dışında kalan ülkeler üzerinden yapılan yolcu veya eşya taşımalarını,.

nc lke taşıması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. rnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının **taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler** arasında yapıldığı taşımalara ne ad verilir?

A. Üçüncü Ülke Taşması

B. Şehirlerarası Taşıma

C. Transit Taşıma

D. Düzenli Sefer

Üçüncü ülke taşması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. Örnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

**DOĞRU
CEVAP A**

TEK MODLU TAŞIMA

Kara yolu taşımacılığı rekabetin en çok yaşandığı taşıma türüdür. Kara yolu taşımacılığı, kapıdan kapıya aktarmasız taşımaya olanak tanınması sayesinde eşya yıpranmasını en aza indirir. Tarifeli yüklemelerin sıkça yapılabilmesi ve kısa süreli sevk yapılabilmesi karayolu taşımacılığının çok tercih edilen taşıma türü olmasında etkilidir.

Deniz yolu taşımacılığı Dünyada en çok tercih edilen taşıma yöntemi, **güvenli ve düşük maliyetli olması nedeniyle deniz yolu taşımacılığıdır.** Çok büyük miktardaki ürünler ve konteynerlenebilen ürünler deniz yolu taşımacılığı ile taşınabilir.

TEK MODLU TAŞIMA

Hava yolu taşımacılığı Farklı sektörden pek çok ürün tipi hava yolu taşımacılığı ile taşınabilir. 500 km'den daha uzak mesafeler için avantajlı olabilir.

Demir yolu taşımacılığı

Transit ülkelerin tercih ettiği demir yolu taşımacılığı ağır tonajlı ve havaleli yükler için uygun olması ve yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle genellikle devletler tarafından kullanılır.

KOMBİNE TAŞIMACILIK

Geleneksel taşımacılık yöntemleri genel olarak üç farklı şekilde gerçekleşir.

Karayolu, denizyolu ya da hava yolu ile sağlanan klasik taşımacılıktan farklı olarak kombine taşımacılık, çoklu taşıma imkânı sağlayan bir modeldir. Çoklu taşımacılığın birçok üstün yönü bulunmakla beraber, uluslararası malların taşınmasında en çok kullanılan taşımacılık yöntemi olduğu kabul görmektedir. Kombine taşımacılıkta en az iki farklı yol kullanılmaktadır. Bu yollar **karayolu**, **denizyolu**, **havayolu** ya da **demir yolu** olabilir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı en başta **hızı** ile öne çıkmaktadır. Düşük bekleme süreleri ve ulaşımın yapılacağı noktaya direkt olarak ulaşılabilmesi bu yöntemin tercih edilmesindeki en önemli etkenler arasındadır. Kıtalar arası taşımalar bile birkaç hafta içerisinde tamamlanabilmektedir.
- **Karayolu taşımacılığı kapıdan kapıya teslim olanağı veren tek taşımacılık türüdür.** Dünya ticaret rotalarını kapsayan geniş karayolu ağları sayesinde her noktadan belirtilen adrese gönderim yapılabilmektedir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Diğer taşıma türlerine göre rota oluşturulması son derece kolaydır. Karayolu taşımacılığı dünyanın her yerine ulaşım imkânı veren bir taşımacılık türüdür. Bunun yanında **rota üzerinden birden fazla noktaya taşıma yapılabilmesi** de bu taşıma yönteminin daha esnek olmasını sağlamaktadır.
- **Uygun fiyatlarla** taşımacılık yapılmasını mümkün kılmaktadır. Taşıyıcı ve aktörlerin sayısının yüksek olması karayolu navlunlarının da rekabetçi seviyelerde belirlenmesine neden olmaktadır. Özellikle kısa rotalarda yapılan taşımalarda bu maliyet avantajı daha belirgin olmaktadır.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Karayolu taşımacılığında özel sektörün rolü diğer taşımacılık modellerine göre daha büyüktür. Bu da sektörde inovasyonun daha yüksek olmasına, sunulan çözümlerin çeşitlendirilmesine neden olur.
- Bunun yanında rekabet sayesinde filolar hızlı bir şekilde yenilenir ve teknolojik gelişmeler taşıma süreçlerine daha hızlı bir şekilde entegre edilir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Diğer taşıma modelleri için **tamamlayıcı** bir rol üstlenmektedir. Denizyolu, havayolu ve demiryolu ile belirli merkezlere gönderilen malların bu noktalardan nihai varış lokasyonlarına ulaştırılmasını sağlar.
- Karayolu taşımacılığında **altyapı geliştirme maliyetleri** diğer taşıma modellerine göre çok daha düşüktür. Küresel olarak bakıldığında ülkelerdeki altyapıların karayolu taşımacılığı için yeterlilik seviyesi yüksek düzeydedir ve bu da karayolu taşımacılığını dünyanın her yerinde geçerli olan bir taşıma yöntemi konumuna getirmektedir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Karayolu taşımacılığında **sermaye ihtiyacı** hava, deniz ve demiryolu taşımacılığına göre çok daha düşüktür. Bu durum taşıma hizmeti oyuncuların sayısını artırmakta ve rekabeti güçlendirmektedir.
- Hava şartlarından en az etkilenen taşımacılık yöntemleri arasındadır. Bu sayede olumsuz hava şartları ile tedarik zincirinin durması ya da malların gecikmeli olarak gönderilmesi ihtimali en aza inmektedir.
- **Güvenli bir taşıma ve teslimat sürecine sahiptir. Özellikle bozulabilecek ya da değer kaybına uğrayabilecek malların taşınmasında tercih edilmektedir.** Taşıma sırasında malların çok sayıda aktarım sürecinden geçmemesi, soğuk taşıma zinciri gibi süreçlerin bozulmadan sürdürülebilmesine olanak verir.

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı **yükleme anlamında** da belirli avantajlara sahiptir. Araçlara haftanın her günü ve saatinde yükleme yapılabildiği gibi, dağıtım ve malların boşaltımı sürecinde de esneklik sağlar.
- **Araç çeşitliliği** oldukça yüksektir. Bu özelliğiyle karayolu taşımacılığı her yüke uygun bir taşıma çözümü sunmaktadır. Katı, gaz ya da likit yüklerin taşınması sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.
- **Paketleme süreci** kolay ve maliyet olarak avantajlıdır. Paketleme için uygun materyal ve teknolojinin bulunması, paketlenme süreci ve taşınan malların muhafaza edilmesi nispeten daha kolaydır. Aktarmasız taşımalarda birden fazla paketleme sürecine ihtiyaç kalmadığı için maliyetler düşük olmaktadır.

Karayolu taşımacılığının avantajları

- Kapıdan kapıya yapılan taşımalarda aktarım sayısının düşük olması nedeniyle başta tam kamyon yükü (FTL) olarak taşınan mallara **yükleme-boşaltma sürecinde zarar gelme riski daha düşüktür**. Karayolu taşımacılığı bu özelliğiyle hassas malların taşınması için en çok tercih edilen yöntemler arasında yer almaktadır.
- Karayolu taşımacılığında **evrakların doldurulma süreci** deniz ve hava yolu taşımacılığına göre daha basittir ve daha az zaman almaktadır.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

Avantajların yanı sıra karayolu taşımacılığının niteliği gereği sahip olduğu bazı dezavantajlar da bulunmaktadır. Bunları da aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- **Karayolu taşımacılığı kısa mesafelerde en iyi fiyatları sunarken uzun mesafe taşımalarında maliyetler yükselmektedir.**
- Karayolu taşımacılığında sefer başına taşınan **yük kapasitesi** diğer taşıma modlarına kıyasla daha düşük seviyede kalmaktadır.
- Yüklerin ve araç tiplerinin belli yollara uygun olmaması, mevzuatların **bazı yollarda belirli ağırlıktaki yüklerin taşınmasına izin vermemesi** ve altyapının taşıma ihtiyaçlarını karşılayamaması ya da engel oluşturması (köprü yüksekliğinin uygun olmaması gibi) taşımaları aksatabilmektedir.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Karayolu taşımacılığında fiyatlar daha dinamik bir şekilde değişmektedir. Bu da karayolu tarafında **fiyat belirsizliğinin yüksek olmasına** yol açabilmektedir.
- Gümrük geçişlerinde yoğunluklar yaşanabilmekte, **bekleme sürelerinin artması** taşımaların gecikmesine neden olabilmektedir. Bunun yanında **transit geçilen ülkelerdeki mevzuat ve düzenlemeler** de zaman zaman sorunlar yaratabilmektedir.
- Karayolu filosundaki araçlar diğer ulaşım yöntemlerine göre daha fazla sefer yapmaktadır. Araçların sık bir şekilde kullanılması ise **bakım masraflarının artmasına ve araçların sürekli onarım istemesine** neden olur.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Karayolundaki kaza oranları daha yüksek olduğu için taşımacılık yapan araçların sefer sırasında kazaya karışma riski diğer taşıma modlarına göre daha yüksektir.
- Çevreye maliyeti en yüksek olan taşımacılık yöntemlerinden biridir. Karayolu taşımacılığında kullanılan araçlar kilometre başına diğer taşıma yöntemlerinden daha fazla karbon emisyonu üretmektedir.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

- Şoförler ve yüklemeciler gibi karayolu lojistik operasyonlarında çalışanlar için uzun yollar ve yüksek sefer temposu **yorucu olabilmektedir**. Özellikle uluslararası taşıma yapan şoför bulmak lojistik şirketleri için her geçen gün daha zor hale gelmektedir.
- Doğal afetler, mevzuat değişiklikleri, yollardaki ani kaza ve prosedürel değişiklikler diğer taşıma yöntemlerine göre daha fazla aksamaya sebep verebilmektedir

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisi diğerlerine göre maliyet yönünden **en ekonomik** taşımacılık türüdür?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı**
- C. Kara yolu taşımacılığı
- D. Demiryolu taşımacılığı

**DOĞRU
CEVAP B**

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

Dağıtım işletmecisi: Tek parçada en fazla 5 kilogram ağırlığındaki kargoların kısa sürede kapıdan kapıya kendi nam ve hesabına dağıtımını yapan gerçek ve tüzel kişileri,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra; bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Terminal işletmecisi: Bu Yönetmelikte tanımlanan bir yolcu veya eşya/kargo terminalini işleten gerçek veya tüzel kişileri,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

TaŐima işleri organizatörü: Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatın taŐimacılık sıfatı ile faaliyet gösterenlere getirdikleri yükümlölük ve sorumluluklar çerçevesinde taŐimacı kabul edilerek, bu Yönetmeliğe göre eşya taŐimacılıđı alanında yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler ile uluslararası anlaşmalara uygun olmak Şartıyla, eşya taŐimacılıđı alanında faaliyet gösteren yabancı plakalı taşıtların imkan, kabiliyet ve kapasiteleri ile gerektiğinde diğer taŐima türlerinden de yararlanarak veya bunları kullanarak kombine taŐimacılık dahil kendi nam ve hesabına eşya taşıması yaptırarak taŐima faturası düzenleyen gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Tanımlar

Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre; taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat vb. hizmetlerin **tamamını veya bir kısmını üstlenen** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri organizatörü
- B. Terminal işletmecisi
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Lojistik işletmecisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.18- Elektronik Belgeler

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

E-Devlet (www.turkiye.gov.tr): Kamu hizmetlerine erişim imkanı sağlayan internet sitesini,

Elektronik belge: Bu Yönetmelik kapsamında E-Devlet üzerinden düzenlenen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ile şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifelerini,

Elektronik bilet (e-bilet): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve muhatabına elektronik ortamda iletilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen yolcu taşıma biletini,

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ

Elektronik fatura (e-fatura): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulmuş faturayı,

Elektronik taşıt sözleşmesi: Taşıt sahibi gerçek kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında, E-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmeyi,

Elektronik yolcu listesi (e-yolcu listesi): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen, karayolu yolcu taşımacılığında kullanılan yolcu listesini ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **e- Devlet** üzerinden düzenlenen; yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı, şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifelerini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Elektronik taşıt sözleşmesi
- B. Elektronik belge**
- C. Elektronik yolcu listesi
- D. Elektronik fatura

DOĞRU
CEVAP B

06.19- Yetki Belgesi Türleri

- **Taşıma işleri** : Taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliğini,
- **Taşıma işleri işletmecisi** : Taşıma işlerinde faaliyette bulunacak taşımacı, acente, taşıma işleri komisyoncusu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecisini,
- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini,
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

- **Acente** : Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimî surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen kişiyi,
- **Taşıma işleri komisyoncusu** : Ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiyi,

- **Depo:** Eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Ambar:** Eşyanın kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Nakliyat ambarı :** Bir veya birden fazla gönderenden toplu veya parça başı eşyanın teslim alınarak işletmecinin gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetlerin yapıldığı yeri,

- **Nakliyat ambarı işletmecisi** : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında; yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi ifade eder.

- **Kargo** : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,
- **Kargo işletmecisi** : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi ifade eder.

Yetki Belgesi Türleri

B yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

B1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara,

B2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz yapacaklara,

B3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak,

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin taşımalarını yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

C yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

C1 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara,

C3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

C2 yetki belgesi yürürlükten kaldırılmış olup başka bir işleme gerek kalmaksızın ve taşıt kartı ücreti ile yetki belgesi değişim ücreti alınmaksızın aynı geçerlilik tarihi esas alınarak L2 yetki belgesi ile değiştirilir.

Yetki Belgesi Türleri

D yetki belgesi Otobüsle tarifeli veya tarifesiz yurtiçi yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

D1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara

D2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz olarak yapacaklara,

D3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin,
- taşımasını yapacaklara,

Yetki Belgesi Türleri

D4 yetki belgesi: Ticari olarak, taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifersiz olarak yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

F yetki belgesi Ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

F1 yetki belgesi: Yurtiçi acentelik yapacaklara

F2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası acentelik yapacaklara verilir

Yetki Belgesi Türleri

G yetki belgesi Ticari amaçla eşya veya kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

G1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya acenteliği yapacaklara

G2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya acenteliği yapacaklara

G3 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası kargo acenteliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

H yetki belgesi Ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

H1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

H2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

K yetki belgesi Yurtiçi eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara

K2 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara

K3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

L yetki belgesi Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

L1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

L2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

M yetki belgesi : Ticari amaçla tarifeli olarak kargo işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

M1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

M2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

N yetki belgesi : Ticari amaçla nakliyat ambarı işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

N1 yetki belgesi: İl içi yapacaklara

N2 yetki belgesi: : Yurtiçi yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

P yetki belgesi : Ticari amaçla dağıtım işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

P1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

P2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

T yetki belgesi : Terminal işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilir. Faaliyet şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

T1 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara

T2 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,

T3 yetki belgesi: Eşya terminali işletmeciliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

Taşıma işleri organizatörü yetki belgesi (TİO)

TİO Yetki Belgesi sahipleri; dört farklı taşımacılık modunda (Karayolu, Denizyolu, Demiryolu, Havayolu) ve bu modların entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık hizmetlerinde organizatörlük faaliyetlerinde bulunabileceklerdir. (Tek Yetki Belgesi)

Yetki Belgesi Türleri

- Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen R1 ve R2 yetki belgeleri belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur.
- Geçerlilik süresi dolan R1 ve R2 yetki belgeleri, TİO yetki belgesi ile değiştirilerek yenilenir.
- Geçerlilik süresi dolmayan R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri bu belgelerini TİO yetki belgesine ücretsiz olarak dönüştürebilirler.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, **otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak **zorundadır**?

- A. A Yetki Belgesi
- B. B Yetki Belgesi**
- C. C Yetki Belgesi
- D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre; ticari amaçla **nakliyat ambarı işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler, hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. K yetki belgesi
- B. L yetki belgesi
- C. M yetki belgesi
- D. N yetki belgesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında **yurt içi ve/veya uluslararası acentelik** yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi**
- B. G2 yetki belgesi
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla uluslararası ve/veya yurt içi eşya ya da kargo taşımacılığı alanında eşya acenteliği yapacaklara verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi
- B. G2 yetki belgesi**
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **otomobille** ticari tarifeli veya tarifersiz olarak **yurt içi veya uluslararası** yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. A Yetki Belgesi

B. F Yetki Belgesi

C. B Yetki Belgesi

D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

06.20- Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

Amaç

MADDE 1 –

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; karayoluyla yapılan ulaőtirma hizmetleri alanında gerçekleştirilecek faaliyetlerin denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile denetim yapacak personelin niteliklerini, görevlerini, yetkilerini, sorumluluklarını ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

Denetim çeşitleri

MADDE 7 –

(1) Denetim çeşitleri aşağıdaki gibidir:

a) Karayolunda yapılan denetimler;

- Sabit denetim istasyonlarında denetim,
- Seyyar denetim,
- Sınır kapılarında yapılan denetim.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

b) İşletme denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerde yapılan denetim,
- Araç muayene istasyonlarının işletme denetimi,
- Muayene merkezlerinin işletme denetimi.

c) Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerin uygunluk denetimi,
- Araç muayene istasyonlarının uygunluk denetimi,
- Muayene merkezlerinin uygunluk denetimi.

d) Elektronik sistemlerden faydalanılarak yapılan denetimler;

- Uzak Denetim,
- U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden denetim.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

Karayolunda yapılan denetimler

MADDE 8

(1) Sabit denetim istasyonlarında denetim;

- Denetim programı çerçevesinde denetimler gerçekleştirilir.
- Elektronik sistemler vasıtasıyla belirlenen araçların denetlenmesi esas olup, sistemlerin bu şekilde araç seçememesi halinde denetlenecek araçlar denetleyici tarafından belirlenir.
- Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi özel bir durum olmadıkça, tartım platformuna alınmadan gerçekleştirilir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

(2) Seyyar denetim;

- Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.
- Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıt/taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

- Viraj, kavşak, köprü ve tünel gibi görüşün azaldığı yerler veya yakınında, kaplamanın daraldığı ya da trafik işaretlemeleri ile geçmenin yasaklandığı yol kesimlerinde ve yol zemininin karlı veya buzlu olduğu durumlar ile görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda denetim yapılmamasına özen gösterilir.
- Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır. Denetimlerde varsa ortak denetim alanları tercih edilmelidir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

- (3) Bakanlık ve bölge müdürlükleri tarafından karayolunda yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.
- (4) Sınır kapılarında yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.
- (5) Denetim faaliyetinde bulunan ekip, denetim noktası öncesindeki elektronik sistemlerden faydalanarak denetlenecek aracın belirlenmesi suretiyle ön ihbarlı denetim de gerçekleştirebilir. Buna ilişkin hususlar İdare tarafından belirlenir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

Denetleyicinin denetlenene karşı davranıőı

MADDE 21

Denetleyici, denetlenene karşı davranıőında aşağıdaki hususlara riayet eder:

- Denetime başlamadan önce denetlenene denetleyici tanıtım kartını ibraz eder ve denetim gerekçesini açıklar.
- Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap eder. Kiőisel tartıőmalardan kaçınır.
- Tespit edilen kabahati muhataba açık bir şekilde bildirir.

ULAŞTIRMA HİZMETLERİ DENETİM YÖNETMELİĞİ

İDARİ PARA CEZALARINA İTİRAZ (KANUN YOLUNA BAŞVURMA)

5326 sayılı Kabahatler Kanununun 27 inci maddesi uyarınca, idari para cezası kararının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde Sulh Ceza Mahkemesine itirazda bulunulabilir.

Kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde sulh ceza mahkemesine** başvurulmadığı takdirde bu sürenin bitiminde karar kesinleŐir.

Aşağıdakilerden hangisi
Denetim Yönetmeliğinde
çeşitlerinden biri değildir?

Ulaştırma Hizmetleri
düzenlenen **denetim**

A. Habersiz denetimler

B. Karayolunda yapılan denetimler

C. İşletme denetimleri

D. Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri

**YANLIŞ
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği'ne göre **elektronik sistemlerden** faydalanılarak yapılan denetim çeşitlerinden **biridir**?

- A. Araç muayene istasyonlarının denetimi
- B. Sabit denetim istasyonlarında denetim
- C. Uzak denetim**
- D. Seyyar denetim

**DOĞRU
CEVAP C**

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında verilecek idari para cezalarına karşı kaç gün içerisinde hangi makama **itirazda** bulunulabilir?

- A. 15gün – sulh ceza hâkimliği**
- B. 30 gün – tüketici mahkemeleri
- C. 45 gün – asliye hukuk mahkemeleri
- D. 60 gün – idari mahkemeler

**DOĞRU
CEVAP A**

06.21- Ticaret Hukuku ve Türk Ticaret Kanunu

Türk Ticaret Kanunu

I - Kanunun uygulama alanı

Ticari hükümler

MADDE 1-

(1) Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu Kanundaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler, ticari hükümlerdir.

(2) Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

Türk Ticaret Kanunu

II - Ticari örf ve âdet

Ticari hükümler

MADDE 2- (1) Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve âdet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz. Ancak, irade açıklamalarının yorumunda teamüller de dikkate alınır.

(2) Bir bölgeye veya bir ticaret dalına özgü ticari örf ve âdetler genel olanlara üstün tutulur. İlgililer aynı bölgede değilse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ifa yerindeki ticari örf ve âdet uygulanır.

(3) Ticari örf ve âdet, tacir sıfatını haiz bulunmayanlar hakkında ancak onlar tarafından bilindiği veya bilinmesi gerektiği takdirde uygulanır.

Türk Ticaret Kanunu

III - Ticari işler Ticari hükümler

MADDE 3- (1) Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.

Türk Ticaret Kanunu Görevli ve Yetkili Mahkeme

TTK m.4/1'e göre, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **asliye ticaret mahkemesi** tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. **Asliye ticaret mahkemesinin olmadığı yerlerde ise asliye hukuk mahkemeleri bu davalara bakmakla görevli olacaktır.** Mahkeme yönünden görev, tarafların yapacakları anlaşma ile

Türk Ticaret Kanunu Görevli ve Yetkili Mahkeme

Ticari davanın açılacağı yetkili mahkeme ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na ("HMK") göre belirlenecektir. İlgili mevzuat gereğince genel hüküm, davanın davalının yerleşim yerinde açılabileceği şeklindedir. Ancak, uyuşmazlığın tarafları, aralarındaki uyuşmazlıklarda kesin yetki kuralı olmadıkça sözleşme ile yer yönünden yetkili mahkemeyi belirleyebilirler. Örneğin; uyuşmazlığın görülmesinde bir mahkemenin kesin yetkisi olmadığı takdirde taraflarca İstanbul mahkemelerinin yetkili kılınması kararlaştırılabilir.

Türk Ticaret Kanunu

Ticari Dava Türleri

TTK'nın 4. maddesine bakıldığında ticari davalar nitelikleri bakımından;

- Mutlak ticari davalar,
- Nispi ticari davalar,
- Herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmesi şartıyla ticari sayılan davalar

Şeklinde üçe ayrılmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu

Bir davanın ticari dava sayılmasında, tarafların sıfatına bakılmaksızın sadece uyuşmazlığın ticari niteliği kıstas teşkil ediyorsa mutlak ticari dava; tarafların tacir sıfatı ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmelerini ilgilendirmesi kıstası ele alınıyorsa nispi ticari dava söz konusu olur.

Türk Ticaret Kanunu

Mutlak Ticari Davalar

Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlık konusunun TTK anlamında ticari işle ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, TTK m. 4'te düzenlenen davalarla, bazı özel kanunlarda ticari dava olduğu açıkça belirtilen davalardır.

Mutlak ticari davadan anlaşılması gereken, tarafların sıfatı veya işlem ve fiilin ilgili olduğu işletmenin ticari olup olmadığı olgusu dikkate alınmaksızın bu davaların kendiliğinden ticari dava niteliği taşımasıdır.

Türk Ticaret Kanunu

- Türk Ticaret Kanunu'nda,
- Türk Medeni Kanunu'nun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki maddelerinde,
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddelerinde
- **Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuatta,**
- **Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,**
- **Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde**

Öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları, tarafların tacir olup olmadığına ve işin bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmediğine bakılmaksızın ticari dava sayılmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu

Nispi Ticari Davalar

TTK m. 4/1'de "her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davalarının" ticari dava olacağı hükmü yer almaktadır. Öyleyse, bir davanın **nispi ticari dava olabilmesi için** şu iki şartın varlığı birlikte aranmaktadır:

- **Her iki taraf da tacir olmalıdır.**
- **Söz konusu uyuşmazlık her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili olmalıdır.**

Bu iki şartın varlığı halinde dava ticari dava olarak nitelendirilmektedir. Aksi takdirde davanın ticari dava olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Türk Ticaret Kanunu

Herhangi Bir İşletmeyi İlgilendirmesi Şartıyla Ticari Sayılan Davalar
Bir davanın ticari dava olarak kabul edilebilmesi için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer almalı ya da tacir her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan bir uyuşmazlık söz konusu olmalıdır.

Ancak istisnai olarak, yalnızca bir tarafın ticari işletmesini ilgilendiren;

- Havale,
- Vedia ve
- Fikri haklara dair davalar da ticari dava olarak kabul edilmektedir.

Yukarıda yer verilen davalara ilişkin hususlar, yalnızca taraflardan birinin ticari işletmesini ilgilendirse dahi, TTK ticari dava olarak nitelendirmektedir.

Ticaret Şirketleri

Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa kendi adına işleten kişiye tacir denir. İŞletme sahibi gerÇek veya tŐzel kişi olabilir.

Ticaret Şirketleri;

- Anonim Şirket
- Limited Şirket
- Kollektif Şirket
- Komandit Şirket
- Kooperatifler
- Bu Őirketler, **TŐrk Ticaret Kanunu** ve ikincil dŐzenlemelerine tabi olup, **sermaye Şirketi** ve **Şahıs Şirketi** olarak ikiye ayrılmaktadır:

Ticaret Şirketleri

- **Sermaye Şirketleri:** Anonim ve Limited Őirketlerdir. Ortaklar bakımından sınırlı sorumluluk söz konusudur.
- **Şahıs Şirketleri:** Kollektif ve Komandit Őirketlerdir. Ortaklar bakımından sınırsız sorumluluk söz konusudur.

Tacir Nedir?

Tacir olmanın hüküm ve sonuçları ise şunlardır:

- İflasa tabi olma
- Ticaret siciline ve odaya kaydolma
- Ticaret unvanı kullanma
- Ticari defterleri tutma
- Ticari iş karinesine ve ticari örf ve adete tabi olma
- Basiretli iş adamı gibi davranma
- Ücret ve faiz isteme
- Ücret ve cezai şartın azaltılmasını isteyememe,
- Fatura verme

Haksız Rekabet

Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.

Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

Haksız Rekabet

Hukuki sorumluluk :

Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse;

a. Fiilin haksız olup olmadığının tespitini,

b. Haksız rekabetin men'ini,

c. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesini ve tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını,

Haksız Rekabet

d. Kusur varsa zarar ve ziyanın tazminini,

e. Türk Borçlar Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen şartların varlığında manevi tazminat verilmesini isteyebilir.

Çalıştırmanın sorumluluğu

Haksız rekabet fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmiş olursa, (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, çalıştıranlara karşı da açılabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre aksine hüküm bulunmadıkça dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın tüm ticari davalar hangi mahkemelerde görülür?

- A. Sulh ticaret mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Asliye ticaret mahkemeleri**
- D. İş mahkemeleri

**DOĞRU
CEVAP C**

Türk Ticaret Kanununa göre aşağıdakiler hangisi **şahıs** şirkettir?

- A. Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket
- B. Limited şirket
- C. Anonim Şirketi
- D. Kolektif şirket**

DOĞRU
CEVAP D

Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu'na göre **ticari dava sayılmaz**?

- A. Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuattan doğan davalar
- B. Antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerden kaynaklanan davalar
- C. Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerden kaynaklanan davalar
- D. Ticaret Bakanlığının düzenleyici işlemlerine karşı açılan davalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türk Ticaret Kanununa göre, hakkında **ticari hüküm bulunmayan ticari işlerin çözümünde** hâkim öncelikle hangisini dikkate almak zorundadır?

Türk Ticaret Kanununa göre, mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

- A. Emsal mahkeme kararları
- B. Teamüller
- C. Doktrin
- D. Ticari örf ve adet**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.22- Türk Borçlar Kanunu

Türk Borçlar Kanunu

Haksız Rekabet Nedir

Türk hukukunda haksız rekabet esas itibariyle **hem Türk Borçlar Kanunu hem de Türk Ticaret Kanunu'nda** düzenlenmektedir.

Türk Borçlar Kanunu'nda haksız rekabete ilişkin düzenlemenin bulunduğu madde “**Gerçek olmayan haberlerin yayılması veya bu tür ilanların yapılması ya da dürüstlük kurallarına aykırı diğer davranışlarda bulunulması yüzünden müşterileri azalan veya onları kaybetme tehlikesiyle karşılaşan kişi, bu davranışlara son verilmesini ve kusurun varlığı hâlinde zararının giderilmesini isteyebilir.**” hükmünü amir olup aynı maddenin devamında ticari işlere ait haksız rekabet hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin saklı olduğu düzenlenmektedir.

Türk Borçlar Kanunu

Türk Ticaret Kanunu'nda ise haksız rekabetin amacı; **bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanması olarak ifade edilmektedir.** Kanununun 54. maddesi gereğince rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen **aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.**

Türk Borçlar Kanunu

Haksız Rekabetin Varlığı Halinde Hangi Davalar Açılabilir?

- Hukuk Davaları
- Tespit Davası
- Haksız Rekabetin Men'i Davası
- Haksız Rekabetin Ref'i Davası
- Maddi Tazminat Davası
- Manevi Tazminat Davası
- Ceza Davaları

Türk Ticaret Kanununa göre **haksız rekabet halinde** çalıştırana karşı açılacak maddi ve manevi **tazminat davaları** hangi kanuna göre çözümlenir?

- A. Türk Ceza Kanunu
- B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- C. Türk Borçlar Kanunu**
- D. İcra ve İflas Kanunu

**DOĞRU
CEVAP C**

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

A. Sözleşmenin kurulması

I. İrade açıklaması

1. Genel olarak

MADDE 1- Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

2. İkinci derecedeki noktalar

MADDE 2- Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır.

İkinci derecedeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar.

Sözleşmelerin şekline ilişkin hükümler saklıdır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

II. Öneri ve kabul

1. Süreli öneri

MADDE 3- Kabul için süre belirleyerek bir sözleşme yapılmasını öneren, bu sürenin sona ermesine kadar önerisiyle bağlıdır.

Kabul bu süre içinde kendisine ulaşmazsa; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

2. Süresiz öneri

a. Hazır olanlar arasında

MADDE 4- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

b. Hazır olmayanlar arasında

MADDE 5- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar.

Öneren, önerisini zamanında ulaşmış sayabilir.

Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

3. Örtülü kabul

MADDE 6- Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde, sözleşme kurulmuş sayılır.

4. İsmarlanmayan şeyin gönderilmesi

MADDE 7- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz. Bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

6. İlan yoluyla ödül sözü verme

MADDE 9- Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür. Ancak, bir ya da birden çok kişiye ödenecek giderlerin toplamı, ödülün değerini aşamaz.

Ödül sözü veren, giderlerinin ödenmesini isteyenlerin beklenen sonucu gerçekleştiremeyeceklerini ispat ederse, giderleri ödeme yükümlülüğünden kurtulur.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

5. Bağlayıcı olmayan öneri ve herkese açık öneri

MADDE 8- Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz.

Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır.

Sözleşmeden Doğan Borç İlişkileri

7. Önerinin ve kabulün geri alınması

MADDE 10- Geri alma açıklaması, diğer tarafa öneriden önce veya aynı anda ulaşmış ya da daha sonra ulaşmakla birlikte diğer tarafça öneriden önce öğrenilmiş olursa, öneri yapılmamış sayılır.

Bu kural, kabulün geri alınmasında da uygulanır.

6098 sayılı Türk borçlar Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür
- B. Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz
- C. Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır
- D. Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, yapılan giderleri ödemekle yükümlü değildir.**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.23- Vergi Usul Kanunu

Vergi Nedir?

Vergi, devletin kamu giderlerini karşılamak için toplumu oluşturan gerçek ve tüzel kişilerden iktisadi güçlerine göre karşılıksız ve zorunlu olarak kamuya aktardığı ekonomik birim ya da değerlerdir.

Vergi; devletin kişilerden ve kurumlardan kanunla belirlenen şekilde kamusal hizmetlerin yapılabilmesi amacıyla alınan paralardır. Vergi, diğer kamu kurumlarının ve devletin, kamu hizmetlerinin sağlanması için kişilerden ve kurumlardan **zorunlu olarak alınan** paralardır. Zorunlu olmakla birlikte vergi, ödeme gücüne göre herkesin farklı yükümlülüğe sahip olduğu ve anayasada yeri olan bir konudur.

Madde 1:

Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir. Bu kanunun hükümleri kaldırılan vergi, resim ve harçlar hakkında da uygulanır.

Madde 2:

Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242. maddesi hükümleri uygulanır.

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat:

Madde 3:

A) Vergi kanunlarının uygulanması: Bu Kanunda kullanılan "Vergi Kanunu" tabiri işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade eder.

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.

Vergi Usul Kanunu

Vergi Uygulanmasında Yetki

Madde 4 – Vergi dairesi mükellefi tespit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir.

Vergi Usul Kanunu

Vergi Sorumluluğu

- Vergi yükümlüsünün kendisi tarafından vergi ödevlerinin yerine getirilemeyecek olması durumunda, yasa ile yüklenen vergi ödevlerini yükümlü yerine getirme zorunluluğunu ifade eder.
- Vergi sorumluluğu vergi borcunu ödemenin (maddi ödev) yanı sıra diğer vergisel ödevleri (şekli ödevler) yerine getirmek zorunluluğunu da içerir.
- Vergi sorumluluğu yasadan kaynaklanır, sözleşme ile yasal vergi sorumluluğu değiştirilemez.
- Vergi sorumluluğu vergi yükümlülüğünün doğumu ile başlar.
- Vergi sorumluluğu vergi sorumlusuna aittir.

Vergi Usul Kanunu

- **Vergi sorumlusu** başkasının vergi borcu için vergilendirmenin maddi ve şekli ödevlerini yerine getirir.
- **Vergi sorumlusu** olmak için kural olarak **Medeni Kanun** anlamında fiil ehliyeti sahibi olmak gerekir
- Gerçek kişiler ve tüzel kişilerin yanı sıra istisnai bazı durumlarda tüzel kişiliğe sahip olmayan kuruluşlar da vergi sorumlusu yapılabilir.
- **Vergi sorumlusu yükümlü ile devlet arasında vergi borcu ilişkisinde üçüncü kişi konumundadır.**

Vergi Ödevi

Vergi hukuku ilişkisi, **vergi ödevi** ve **vergi borcu** ilişkisi olmak üzere iki türdür.

Vergi ödevi ilişkisinin konusu **haklar ve görevler iken vergi borcu malvarlığı ile ilgilidir.**

Vergi ödevlisi, vergi hukuku bakımından hak ve ödevlere sahip olan kişidir.

Bir kişi verginin borçlusu olmakla birlikte vergi ödevi bulunmayabilir. Bu önermenin tersi de geçerlidir.

Vergi Ödevi

Vergi borçlusunu, belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişidir.

Vergi borçlusunun vergiyi ödeme görevi maddi görevidir.

Vergi borçlusunun defter tutmak, beyanname vermek, bildirimde bulunmak görevleri şekli görevleridir.

Vergi Ödevi

Vergi yükümlülüğü vergi borçlusunun maddi ve şekli görevlerini içeren daha geniş bir kavramdır.

Vergi yükümlülüğü vergiyi doğuran olayla birlikte gerçekleşir.

Yasada öngörülen istisnalar dışında yükümlülüğe ilişkin özel sözleşmeler vergi dairesini bağlamaz.

Vergi hukukunda yükümlülük ve sorumluluk için kanuni ehliyet şart değildir

Vergiyi doğuran olayla ilişkisi olmayan üçüncü kişilerin yasalarla, vergiye ilişkin maddi ya da şekli ödevlerin yerine getirilmesi bakımından vergi dairesince muhatap tutulmaları halinde bu kimselere **vergi sorumlusu** denir.

Vergi Ödevi

Vergi sorumluları bazı koşullarda asıl vergi borçlusunun yerine geçerek vergiyi kendi malvarlıklarından ödemek zorunda kalabilirler. VUK m. 10'da düzenlenen kanuni temsilcilerin sorumluluğu, anılan maddedeki koşulların gerçekleşmesi halinde buna örnek olarak gösterilebilir. Vergi Usul Kanununun 8. maddesinde yükümlü deyiminin sorumluları da kapsadığı öngörülmüştür. Bu nedenle yükümlülere tanınan hak ve ödevlerin sorumlular için de geçerli olduğu söylenebilir.

Vergi Ödevi

Vergi Sorumluluğuna Girmeyen Haller

- Yüklümlünün kendi borcundan sorumluluğu
- Tüketime dayalı vergiler
- Birden çok kişinin aynı borcun borçlusı olması

Vergi Usul Kanunu

Vergi Usul Kanunu Madde 372'de "Ölüm halinde vergi cezası düşer" şeklinde net olarak ifadesini bulan ilke "cezaların şahsiliği" kuralının doğal uzantısıdır. Mükellefin ölümü halinde, mükellefin fiil ve işlemlerinden kaynaklanan kesilmiş/tahakkuk etmiş ve kesilecek/tahakkuk edecek usulsüzlük, özel usulsüzlük, vergi ziya-ı vb. vergi cezaları kesilmez, kesilmişse terkin edilir. Ölüm halinde vergi cezaları yanında vergi yargılamasına tabi hürriyeti bağlayıcı vergi cezaları da ortadan kalkar. Fakat Türk Ceza Kanunu 64. madde gereği ölümden önce zapt edilen müsadereye tabi eşya, maddi menfaatler ve mahkeme yargılama giderlerine ilişkin kesinleşmiş hükümler infaz edilir. Ayrıca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 7. maddesi hükmü gereği borçlunun ölümünden evvel başlamış olan cebri takip muamelelerine devam olunur.

Vergi Sorumluluğu

- Madde 8 – **Mükellef**, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir.
- Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.
- **Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz.**

Vergi Sorumluluğu

- Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere bir vergi numarası verilir.
- Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye **Maliye Bakanlığı** yetkilidir.

Vergi Sorumluluğu

- Madde 9 – Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz.

Vergi Sorumluluğu

Kanuni temsilcilerin ödevi:

- Madde 10 – Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir.
- Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

Vergi Sorumluluğu

Temsilciler veya teŖekkl idare edenler bu suretle ödedikleri vergiler için asıl mükelleflere rücu edebilirler.

Tüzel kiŖilerin tasfiye haline girmiŖ veya tasfiye edilmiŖ olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriŖ tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da kaldırmaz.

Vergi Sorumluluğu

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır. Limited şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu olurlar. şu kadar ki bu fıkra uyarınca tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.

Vergi Sorumluluğu

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.

Vergi Sorumluluğu

Vergi kesenlerin sorumluluğu:

Madde 11 – Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar. Bu sorumluluk, bunların ödedikleri vergilerden dolayı asıl mükelleflere rücu etmek hakkını kaldırmaz.

Vergi Usul Kanunu

Mirasçuların sorumluluğu:

Madde 12

"Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçularına geçer. Ancak, mirasçulardan her biri ölünün vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar."

Mirasçuların bu ödevlerden ve mirisin varsa vergi borçlarından kurtulma yolu ancak mirasın reddedilmesi ile mümkündür. Mirasın reddi, Medeni Kanun'un 545-558. maddelerinde ayrıntılı düzenlenmiştir.

Vergi Alacağının Tayini

Vergiye doğuran olay:

Madde 19 – Vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar. Vergi alacağı mükellef bakımından vergi borcunu teşkil eder.

Tarih:

Madde 20 – Verginin tarihi, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tesbit eden idari muameledir.

Tebliğ:

Madde 21 – Tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.

Vergi Alacağının Tayini

Tahakkuk:

Madde 22 – Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir.

Tahsil:

Madde 23 – Verginin tahsili, kanuna uygun surette ödenmesidir.

Tahakkuku tahsile bağlı vergiler:

Madde 24 – Mahiyetleri itibariyle tahakkuku tahsile bağlı vergilerde, verginin tahsili tahakkuku da içine alır.

VERGİLEME İLKELERİ

- **Adalet İlkesi** : kişilerin vergi ödeme güçlerine göre vergilendirilmesidir.
- **Belirlilik İlkesi** : “Kesinlik” adı da verilen bu ilkeye göre, her vatandaşın ödemek zorunda olduğu vergi; tutar, çeşit, ödeme zamanı, şekli, vb. bakımlardan keyfi değil kesin, açık ve belirli olmalıdır.
- **Uygunluk İlkesi**: Vergi, mükelleflerden en uygun zamanda ve şekilde alınmalıdır.
- **İktisadilik İlkesi** : vergilemenin maliyetinin mümkün olduğunca düşük olmasını ve vergilerin iktisadi hayatın işleyişini bozmamasını ifade eder.

AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN

- Menkul malların haczi: Madde 77
- Her türlü menkul mallar cins ve neveleri, vasıfları, alametleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerleri haciz zaptında tesbit edilmek suretiyle haczolunur.
- Resmi sicile kayıtlı olan menkul malların haczi, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, **posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligata elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.**

Devlet kamu hizmetlerinin görülmesi için ihtiyaç duyduğu mali kaynakları öncelikle hangi yoldan karşılar?

A. Vergi koyma

B. Dış ülkelerden borçlanma

C. İç borçlanma

D. Takas

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdakilerden hangisi belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişiye verilen addır?

- A. Vergi memuru
- B. Vergi içeriği
- C. Vergi borçlusunu**
- D. Vergi alacaklısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi yükümlülüğü hangi olayla birlikte gerçekleşir?

A. Vergiyi doğuran olay

B. Verginin tarihi

C. Vergi matrahının belirlenmesi

D. Verginin tebliği

**DOĞRU
CEVAP A**

Aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçlarından mirasçılar sorumludur
- B. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçları düşer**
- C. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi cezaları düşer
- D. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mahsup mirasçılarına geçer

**YANLIŞ
CEVAP B**

Vergi Usul Kanununa göre vergiyi doğuran olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin ispatında aşağıdaki delillerden hangisi **kullanılamaz**?

- A. Tanık
- B. Beyanname
- C. Yemin**
- D. Senet

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **doğrudur?**

A. Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir

B. Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan tüzel kişilere vergi numarası verilmez

C. Verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi vergi kusurlusudur

D. Düzenlenecek belgelerde vergi numarası kullanılması mecburiyetini getirmeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir

**DOĞRU
CEVAP A**

06.24- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Göre Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 42 : Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.
- Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.
- Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 48 : Çalışma ve sözleşme hürriyeti

- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.
- Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.
- Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Çalışma ile ilgili hükümler

Madde 49 : Çalışma hakkı ve ödevi

- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.
- Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 50: Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz.
- Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.
- Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.
- Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 51 : Sendika kurma hakkı

- Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir.
- Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
- Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

- Madde 53 : Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı,**
- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.
  - Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.
  - Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

- Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.
- Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 54 : Grev hakkı ve lokavt ,

- **Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler.**
- **Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.**

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

- Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.
- Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir. Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 55 : Ücrette adalet sağlanması

Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 56 : Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Madde 57 : Konut hakkı

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

Siyasi Haklar ve Ödevler

Türk vatandaşlığı

Madde 66 : Vatandaşlık Hakkı

- Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.
- Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür.
- Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

Siyasi Haklar ve Ödevler

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 : seçme ve seçilme hakkı

- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

Siyasi Haklar ve Ödevler

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

Madde 68 : Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma hakkı

- Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Siyasi Haklar ve Ödevler

Madde 69 : Siyasi partilerin uyacakları esaslar

- Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmalarını demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.
- Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

Siyasi Haklar ve Ödevler

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 :

- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.
- Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

Siyasi Haklar ve Ödevler

B. Mal bildirimi

Madde 71 :

- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

Siyasi Haklar ve Ödevler

V. Vatan hizmeti

Madde 72 :

- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

Siyasi Haklar ve Ödevler

VI. Vergi ödevi

Madde 73 :

- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.
- Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Madde 74 :

- Vatandaşlar ve karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.
- Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.
- Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **çalışma şartları ve dinlenme hakkı** ile ilgili hükümlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz
- B. Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar
- C. Dinlenmek, çalışanların hakkıdır
- D. Çalışanların ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları işverenin takdirindedir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre kişiler için **hem hak hem de ödev olarak** düzenlenmiştir?

- A. Vergi
- B. Kamu hizmetine girme
- C. Askerlik/Vatan hizmeti
- D. Çalışma**

**DOĞRU
CEVAP D**

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çalışma hakkı ve ödevine ilişkin olarak devlete verdiği görevlerden biri değildir?

- A. Çalışanların hayat seviyesini yükseltmek
- B. Çalışanları ve işsizleri korumak
- C. Özel teşebbüsler kurmak**
- D. Çalışma barışını sağlamak için tedbirler almak

**YANLIŞ
CEVAP C**

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **grev ve lokavta ilişkin** aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz

B. Yüksek Hakem Kurulu kararlarına karşı Danıştay'da itiraz edilebilir

C. Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez

D. İşçiler grev hakkına sahiptir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **Siyasi Haklar ve Ödevler** başlığı altında düzenlenmemiştir?

A. Vergi ödevi

B. Çalışma hakkı

C. Dilekçe hakkı

D. Vatan hizmeti

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.25- Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi U-ETDS

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen

Araç takip sistemi (ATS): Taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sistemi,

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS): Kanun ve bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin **Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu**, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi ifade eder.

U-ETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS); 08.01.2018 tarihli 30295 sayılı **Karayolu Taşıma Yönetmeliği (KTY)** ve 4925 sayılı **Karayolu Taşıma Kanunu (KTK)** çerçevesinde geliştirilmiş bir takip ve denetim sistemidir. Taşımacılık faaliyetinde bulunan firmaların, transfer ve nakliye süreçlerinin takibini, değerlendirmesini ve denetimini sağlayabilmek amacıyla **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı** tarafından geliştirilmiştir. Yolcuların, taşıma sürecinde olan eşyaların ve kargo hareketlerinin elektronik ve gerçek zamanlı takibi sistem üzerinden gerçekleştirilebilmektedir.

Taşıma yetkisine sahip firmaların faaliyetleri U-ETDS ekranından anlık olarak denetlenebilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

U-ETDS'nin başlıca amacı, karayollarında trafiğe çıkan ticari taşıtların taşıdığı ürünlerin, eşyaların ve yolcuların kayıt altına alınarak SGK, GİB, MASAK gibi yetkili birimlere raporlanmasını sağlamaktır. İletilen belgeler muhatap birimler tarafından incelenerek korsan taşımacılığın ve güvenlik açıklarının önüne geçilir. Alınan tedbirler sektörel düzenin korunmasını sağlarken, taşımacılık alanında gerçekleştirilecek projelerin geleceğini olumlu yönde etkiler.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

A1, A2, B1, B2, D1 ve D2 yetki belgesine sahip firmalar, bu işlemleri gerçekleştirmek üzere operatör yetkilendirirler. Yetkilendirilen kişiler imzalı belge ile yazılı olarak Bakanlığa bildirilir ve onay için müracaat edilir. **Bakanlık onayının ardından, operatör olarak belirlenen kişiler e-Devlet portalına giriş yaparak yetkili oldukları firma adına belge gönderimi gerçekleştirebilirler.**

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

U-ETDS Kimler İçin Zorunlu?

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS), KTY (Karayolu Taşıma Yönetmeliği) ve KTK (Karayolu Taşıma Kanunu) çerçevesinde faaliyet gösteren:

A1, A2, B1, B2, D1 ve D2: tarifeli veya tarifersiz yolcu taşımacıları (turizm taşımacılığı yapan firmalar)

K1, K3, C2 ve C3: eşya taşımacılarını,

K2 ve C1: tehlikeli madde taşımacılığı yapan firmalar,

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

L1 ve L2: lojistik işletmecilerini,
M1 ve M2: kargo işletmecilerini,
N1 ve N2: nakliyat ambarların,
P1 ve P2: dağıtım işletmecilerini,
R1 ve R2 taşıma işleri organizatörlerini
T1 ve T2: terminal işletmecilerini kapsamaktadır.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

U-ETDS ile İletilmesi Gereken Bilgiler Nelerdir?

İlgili kurumlara iletilmesi gereken taşıma bilgileri, yetki belgesinin türüne göre farklılık göstermektedir. Yolcu araç ve yük bilgilerine ek olarak;

C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesine sahip firmalar, taşıdıkları eşyalara ilişkin,

M ve P türü yetki belgesine sahip firmalar ise, taşıdıkları her bir gönderiye veya kargoya ilişkin

fatura, e-fatura, e-arşiv ve e-irsaliye bilgilerini de iletmekle yükümlüdür.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

Bilgiler U-ETDS'ye Ne Zaman İletilmeli?

Bilgilerin iletilme süresi yetki belgesine bağlı olarak farklılık göstermektedir.

C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesine sahip taşıma firmaları, iletilmesi gereken bilgileri, **taşınacak eşyanın kabul edildiği zamandan, en geç 6 saat sonrasına kadar**

M ve P türü yetki belgelerine sahip firmaların, **gönderinin kabul edildiği andan itibaren en geç 1 saat içerisinde**

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi'ne iletilmelidir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

U-ETDS Üzerinden Firmalara Ceza Uygulanır mı?

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde, 15.11.2019 tarihinde yayımlanan yönetmeliğe uymayan firmalara ceza uygulama hakkına sahiptir. Yönetmeliğin uyarı sistemi aşağıdaki gibidir:

- Yapılan sefere ilişkin bilgileri ve verileri iletmeyen firmalara sefer başı 15 uyarı,
- Sefer başına 10 adedi geçmemek şartıyla, eksik veya yanlış sefer bilgisi/verisi ileten firmalara hata başına 1 uyarı
- Yaptırım uygulanan firmanın suç unsuru teşkil ettiğinin saptanması durumunda, yetki belgesinin sahibine 150 uyarı verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 37 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar** Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/ iletmek zorundadırlar. Yapılan denetimlerde, bu fıkrada belirtilen yükümlülüğün yerine getirildiğinin teyidi halinde, taşıma yapılan taşıttan taşıma sözleşmesinin ibrazı istenilmez.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 36 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar** Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımalarını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyad, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

UETDS VE Elektronik Bilet Sistemi

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımalarını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senesinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen **verilerin tutulduğu** gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla **veri paylaşımına açık olan** sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifesi sistemi
- C. U-ETDS**
- D. Araç takip sistemi (ATS)

**DOĞRU
CEVAP C**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifesi sistemi
- C. U-ETDS
- D. Araç takip sistemi (ATS)**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma yönetmeliğine göre yapılan sefere ilişkin U-EDTS' ye işlenmesi/işletilmesi zorunlu olan **bilgi ve verileri işlemeyen/iletmeyen** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Her sefer için 15 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Faaliyet üç gün süreyle durdurulur

D. Taşıt trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, **onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki** sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri **hangi süre içerisinde** U- ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

A. Seyahat başlayıncaya kadar

B. Seyahatin başlamasından 30 dakika öncesine kadar

C. Seyahatin başlamasından 1 saat öncesine kadar

D. Seyahatin bitiminden 30 dakika sonrasına kadar

**DOĞRU
CEVAP A**

06.26- YOLCU BİLETİ

Yolcu bileti: Yetki belgesi sahibi ile yolcu arasında akdedilen, yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren ve bu Yönetmelikle belirlenen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu olan belgeyi ifade eder.

Tarifeli yolcu taşımalarında yolcu bileti düzenlenir.

-Tarifeli yolcu taşımalarında, her yolcu için ayrı ayrı yolcu bileti düzenlenmesi zorunludur.

YOLCU BİLETİ

-Yolcu biletinde, yetki belgesi sahibi taşımacının adı/unvanı, yetki belgesi numarası, adresi, vergi numarası ile yolcunun adı, soyadı, kalkış ve varış yeri, koltuk numarası, hareket tarihi ve saati, taşıma ücreti, biletin seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihinin yer alması zorunludur.

-Yetkili acenteler aracılığı ile düzenlenen yolcu biletlerinde ise; üçüncü fıkradaki bilgilere ek olarak acentenin adı, unvanı, adresi, yetki belgesi numarası ve vergi numarasının yer aldığı bilgilerin/kaşenin bulunması/basılması zorunludur.

YOLCU BİLETİ

- Yolcular için ayrılmış oturma yerlerinin numaralandırılması zorunludur.
- Yolcular için ayrılmış ve numaralandırılmış olan oturma yerlerinin dışında yolcu taşınamaz.
- Bir yolcuya satılmış olan oturma yeri bir başkasına satılamaz.
- Yetki belgesi sahipleri her seferde 1 yolcu ile bu seyahatte görevli olmayan en fazla 2 personelini bilet keserek ücretsiz taşıyabilirler.

YOLCU BİLETİ

– Yetki belgesi sahipleri, otobüs hareket saatinin 24 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda, bilet ücretinin tamamını iade etmek, otobüs hareket saatinden 12 saat öncesine kadar yapılacak müracaatlarda ise 6 ay geçerli açık bilet düzenlemek zorundadırlar.

- Yolcular Karayolu Taşıma Kanunu'na göre seyahat süresince biletini yanında bulundurmak zorundadır.

YOLCU BİLETİ

Karayolu Taşıma Yönetmeliği

Ücret tarifeleri

MADDE 57 –

(1) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ücret tarifesine tabidir

(2) Tarifeli yolcu ve kargo taşımaları ile ilgili ücret tarifeleri, yetki belgesi sahiplerince geçerlilik süresi de belirtilmek suretiyle hazırlanır. Bu ücret tarifelerinin uygulamaya konulmasından önce, yetki belgesi sahiplerince Bakanlıktan “görölmüştür” şerhinin alınması zorunludur

YOLCU BİLETİ

(3) Yetki belgesi sahipleri “görülmüştür” şerhi alınmış ücret tarifelerini görülebilecek şekilde işyerleri, terminal ve bilet satış yerleri ile kargo kabul/dağıtım yerlerine asmak, ayrıca bir örneğini yolcu taşıması yapan taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.

(4) **Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur.** Aynı hat ve güzergah üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifesi uygulanamaz.

YOLCU BİLETİ

5) Yetki belgesi sahipleri tespit edilmiş ücret tarifelerinin üzerinde ücret alamaz ve % 30'dan fazla indirim uygulayamazlar.

(10) 6 yaşın altında olan çocuklar yolcu bileti düzenlenmeksizin kucakta seyahat edebilirler. Bunlar için ayrı koltuk talep edilmesi halinde, bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli düzenlenir.

(11) 6 yaş ve üzeri tüm yolcuların ayrı koltukta seyahat etmesi zorunlu olup, altı ile 12 yaş arası çocuklar için geçerli ücret tarifesi üzerinden % 30 indirimli bilet düzenlenir.

YOLCU BİLETİ

- Yetki belgesi sahipleri, en az %40 oranında engelli olduğunu belgeleyen kişilere;
- 20 koltuğa kadar olan taşıtlar için 1 kişiye,
- 20 koltuktan fazla koltuğa sahip taşıtlar için ise en fazla 2 kişiye, geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %40 indirim uygular.

YOLCU BİLETİ

- Ancak, aynı taşıtla taşınacak engelli yolcu sayısının **20 koltuğa kadar olan taşıtlarda 1'den fazla, 20 koltuktan fazla koltuğa sahip taşıtlarda ise 2'den fazla olması halinde, her fazla engelli yolcu için, geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %30 indirim uygulanır.**
- Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Kara yolu taşıma yönetmeliğine göre yolcu taşıma işiyle uğraşan işletmelerin yolcu taşıma hizmeti karşılığında bu yönetmelikle belirlenen şekil ve şartlara da uyulacak şekilde 213 sayılı vergi usul kanununun 233 üncü maddesi uyarınca düzenlenen ve **yolcuya verilmesi zorunlu olan belgeye** ne ad verilir?

- A. Yolcu taşıma bileti**
- B. Zaman tarifesi
- C. Elektronik bilet
- D. Ücret tarifesi

**DOĞRU
CEVAP A**

"Tarifeli yolcu taşımalarında, her yolcu için yolcu bileti düzenlenmesi zorunludur." Buna rağmen hangi yolcular **bilet almadan** yolculuk edebilir?

A. 0-6 yaş çocuklar

B. %30 engelli vatandaşlar

C. 12-15 yaş çocuklar

D. 65 yaş üstü kişiler

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre kaç yaşın altındaki çocuklar için bilet ücreti geçerli ücret tarifesi üzerinden %30 indirimli düzenlenir?

A. 12

B. 15

C. 10

D. 6

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgesi sahipleri, her seferde kaç **yolcuyu** bilet keserek **ücretsiz** taşıyabilir?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

**DOĞRU
CEVAP A**

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahiplerinin **en az yüzde kaç oranında engelli olduğunu belgeleyen** kişilere geçerli ücret tarifesi üzerinden bilet ücretinde %40 indirim uygulaması zorunludur?

- A. 75
- B. 50
- C. 40**
- D. 30

**DOĞRU
CEVAP C**